

DE STER

Uitgave van
DE KERK VAN JEZUS CHRISTUS
VAN DE HEILIGEN
DER LAATSTE DAGEN

September 1977
77e Jaargang · Nummer 9

Eerste Presidium:

Spencer W. Kimball
N. Eldon Tanner
Marion G. Romney

Raad der Twaalven:

Ezra Taft Benson Thomas S. Monson
Mark E. Petersen Boyd K. Packer
Delbert L. Stapley Marvin J. Ashton
LeGrand Richards Bruce R. McConkie
Howard W. Hunter L. Tom Perry
Gordon B. Hinckley David B. Haight

Adviseurs

Gordon B. Hinckley Marion D. Hanks
Marvin J. Ashton James A. Cullimore
L. Tom Perry Robert D. Hales

Redacteur kerkelijke tijdschriften

Dean L. Larsen

Redactie International Magazines

Larry Hiller, hoofdredacteur
Carol Larson, redactrice
Roger Gylling, designer

Redactie DE STER

George Ph. M. Kraanen,
Kerkelijk Vertaalbureau
Postbus 13042, 2502 Utrecht
Peter Berkahn, Kerknieuws,
Porthstr. 5, D-6000 Frankfurt/Main 50
Harry Bohler, layout

Druk

Paul Giese KG, Offenbach/Main

Correspondenten

Ring Den Haag Nederland: J. Thiel,
Valeriusstraat 19, Vlaardingen 3170
Zendingsgebied Nederland Amsterdam:
F. W. Collé-Sirach
Parelvisserstraat 28, Apeldoorn
Zendingsgebied België Antwerpen:
D. Taselaar
Houwstraat 65, Opoeteren 3671

Abonnementen per kalenderjaar

(Op te geven via wijk/gemeente)
Fl. 19,- of 260 BF
Citibank Amsterdam 266041434
The Church of Jesus Christ LDS
Citibank Brussel 5700300314-60
The Church of Jesus Christ LDS
USA en Canada (zeepost): \$ 8.00

© 1977 by the Corporation of the
President of The Church of Jesus Christ
of Latter-day Saints. All rights reserved.

INHOUD

Boodschap van het Eerste Presidium:

Het Boek van Mormon. President N. Eldon Tanner	2
Zij verzamelden legenden. Franklin S. Harris III	5
Als je ze meebrengt, zal ik ze lezen. Marjorie A. McCormick ...	9
Wat een boek kan doen. Linda L. Stayton	10
Speurtocht naar de bijbel van Amerika. Judith T. Roiz	11
De opbouw van Zion. Bruce R. McConkie	12
Vraag en antwoord	16
Voor de grap	17
Paul wordt gedoopt (fotoverhaal)	18
De vuurzuil. Mabel Jones Gabbott	22
Vreemde vogels. John Loveland	24
Met kunstenaarsblik een les voorbereiden. Theo E. McKean ...	25
Doelstellingen bij het lesgeven. Boyd K. Packer	27
Op zoek naar Lehi's reisroute, deel 3. Lynn M. en Hope A. Hilton	31

Het Boek van Mormon is naar mijn mening een van de meest diepgaande studies van de mens en het menselijk karakter.

In dit boek worden de twee uitersten van het menselijk karakter beschreven. Aan de ene kant zien wij de vrome mens, die op het goede gericht is, en aan de andere kant worden wij geconfronteerd met de goddeloze, wrede duivels, die op macht belust zijn. Natuurlijk zijn er mensen die tussen deze twee uitersten in vallen, maar het ver-

slag der Nefieten heeft toch voornamelijk betrekking op de mensen die de Heer dienen en de rijke zegeningen en beloningen der rechtvaardigheid ontvangen, en de mensen die zich op het slechte pad begeven en, zoals koning Benjamin zegt, „de verdoemenis voor hun eigen ziel drinken.” (Zie Mosiah 3:18.)

Ik ben het ermee eens, dat het Boek van Mormon gezien wordt als krachtig bewijsmateriaal voor het feit dat Jezus Christus de Verlosser en de Heiland der mensheid is. Ner-

Boodschap
van het Eerste
Presidium

Het Boek van Mormon

DOOR PRESIDENT N. ELDON TANNER'
Eerste raadgever in het Eerste Presidium

gens wordt zo duidelijk van Christus en van het feit dat Hij werd gekruisigd en is opgestaan getuigd, als in het verslag uit het Boek van Mormon waarin zijn bezoek aan de afstammelingen van vader Lehi op het westelijk halfrond wordt beschreven. Dit is een van de belangrijke lessen die het Boek van Mormon ons leert. De menigte die verzameld was in het Beloofde Land twijfelde er geen ogenblik aan dat Hij, die aan hen verscheen, de opgestane Heer was. Zijn verschijning werd vanuit de hemel door de Vader aangekondigd met de woorden: „Ziet Mijn Geliefde Zoon, . . . in Wie Ik Mijn naam heb verheerlijkt — hoort Hem.” (3 Nephi 11:7.)

Bovendien bevestigde de Heiland de woorden van zijn Vader, door zijn hand uit te strekken en te zeggen: „Ziet, Ik ben Jezus Christus, Die in de wereld zou komen, zoals de profeten hebben getuigd.” (3 Nephi 11:10.)

Als bewijs van het feit dat Hij hun Heer was, gaf Hij de menigte, die inmiddels voor Hem ter aarde was neergelassen, bovendien de volgende opdracht: „Staat op en nadert tot Mij, opdat gij uw handen in Mijn zijde zult kunnen steken, en opdat gij tevens de tekenen der nagelen in Mijn handen en in Mijn voeten zult kunnen voelen, zodat gij moogt weten, dat Ik de God van Israël ben, en de God der ganse aarde, en voor de zonden der wereld ben gedood.”

Het verslag uit 3 Nephi gaat als volgt verder:

„En de schare trad toe, en stak de handen in Zijn zijde, en voelde de tekenen van de nagelen in Zijn handen en in Zijn voeten . . .

En toen zij dit allen hadden gedaan, en er zelf getuigen van waren geweest, riepen zij éénstemmig uit:

Hosanna! Gezegend zij de naam van de Allerhoogste God! En zij vielen aan de voeten van Jezus neder en aanbaden Hem.” (3 Nephi 11:14-17.)

Welk een geweldige gebeurtenis moet dit zijn geweest!

Het tafereel dat hier beschreven wordt is een van de prachtigste uit de gehele Heilige Schrift. Welk een geluk viel hun ten deel, die tot deze mensenmenigte behoorden en getuige mochten zijn van de verschijning van de verrezen Heer, die uit de hemelen nederdaalde. In de geschiedenis van de relatie tussen God en de mens treft men nergens een gebeurtenis aan die de mens geestelijk zo zeer verrijkte als deze verschijning des Heren.

Het is echter mogelijk dat wij ons zo laten meeslepen door deze verzen dat wij daardoor een van de belangrijkste lessen die met dit prachtige godsdienstige gebeuren gepaard gaan over het hoofd zien.

Wij beginnen te begrijpen welke les wij uit dit gebeuren kunnen leren, wanneer wij ons concentreren op de gelukkige menigte die de verschijning des Heren mocht beleven en ons realiseren dat het aantal aanwezigen slechts gering was in verhouding tot het grote aantal bewoners in het noorden en het zuiden. Waar waren de anderen? Wat was er met hen gebeurd? Wie waren die mensen die van deze grote gebeurtenis getuige mochten zijn?

In 3 Nephi zien wij wie deze gezegende mensen waren. Het waren de Nefieten, die „gespaard” waren gebleven en de Lamaniëten, die „gespaard waren gebleven” en „grote gunstbewijzen ontvingen.” Over hen werden „grote zedeningen . . . uitgestort, daar Christus Zich kort na Zijn hemelvaart waarlijk aan hen openbaarde. . . Zijn lichaam aan hen toonde, en hun het woord bediende.” (Zie 3 Nephi 10:18, 19.)

De sleutel die aangeeft welke les wij uit deze gebeurtenis kunnen leren is gelegen in de herhaling van de woorden „die gespaard waren gebleven.” Wie waren deze mensen, afgezien van het feit dat zij het overblijfsel der Nefieten en Lamaniëten vormden? Hieronder volgt het antwoord op deze vraag:

„En het was het meer rechtvaardige deel van het volk, dat

was gespaard, zij, die de profeten hadden ontvangen en niet gestenigd; zij, die het bloed van de heiligen niet hadden vergoten, waren gespaard.

En zij waren gespaard en niet verzonken en in de aarde begraven; en zij waren niet verdrongen in de diepten der zee; en zij waren niet door vuur verbrand, evenmin door vallende voorwerpen getroffen en verpletterd; en zij waren niet in de wervelwind weggevoerd; evenmin waren zij in de damp van rook en van duisternis verstikt." (3 Nephi 10:12, 13.)

Ook de boodschap die in het volgende vers ligt besloten, moeten wij goed tot ons door laten dringen:

„En nu, wie dit leest, lette er op; laat hem, die de schriften heeft, ze onderzoeken en nazien, of al deze sterfgevallen en verwoestingen door vuur en door rook, en door orkanen, en door wervelwinden, en door het openen van de aarde om hen te verzwelgen, ja, of dit alles niet de profetieën van velen der heilige profeten in vervulling brengt." (3 Nephi 10:14.)

Deze afschuwelijke gebeurtenissen waren inderdaad keer op keer door de profeten uit het Boek van Mormon voorspeld. Uit de beschrijving van het „woord Gods", waarin de vele verwoeste steden worden genoemd, kan men concluderen, dat alleen de goddelozen te gronde gingen, en dat alleen het „meer rechtvaardige deel van het volk" gespaard bleef.

Zo luidt het verhaal uit het Boek van Mormon. En als men deze prachtige Schrift moet zien als geschiedenis, en ik geloof dat dit inderdaad moet, dan is het het verhaal van de bloei en het verval van de grote beschavingen op het westelijk halfrond. De hoogste graad van beschaving en ontwikkeling werd bereikt, wanneer de bevolking rechtvaardig leefde en de Heer aanbad, terwijl echter het land door oorlogen en orkanen op de rand van de ondergang werd gebracht, wanneer zij van hun rechtschapen levenswijze afweken.

Zo luidt de lering over het menselijk karakter die men uit het Boek van Mormon kan trekken. Koning Benjamin had begrepen waar het om ging en probeerde dit op zijn volk over te brengen. In zijn afscheidstoespraak zei hij:

„Want de natuurlijke mens is een vijand van God, en is dat geweest sedert de val van Adam en zal dat voor eeuwig en immer zijn, tenzij hij zich aan de ingevingen des Heiligen Geestes overgeeft, en de natuurlijke mens afsterft en een heilige wordt door de verzoening van Christus, de Here, en wordt gelijk een kindeke, onderworpen, zachtmoedig, nederig, geduldig, vol liefde, gewillig zich aan alles te onderwerpen, wat de Here geschikt acht hem op te leggen, evenals een kind zich aan zijn vader onderwerpt." (Mosiah 3:19.)

Wanneer koning Benjamin een heilige met een onderdanig kind vergelijkt, wil hij daarmee geenszins zeggen, dat de heilige een zwakkeling zou zijn. Een aantal van de grote profeten, leiders en legeraanvoerders uit het Boek van Mormon behoorden tot de meest trouwe en toegewijde volgelingen des Heren. Zij vroegen God voortdurend om leiding en onderhielden veelvuldig contact met de Heer. Uit

het Boek van Mormon kunnen wij opmaken dat drie generaties van dergelijke rechtvaardige profeten de Heiland in een visioen mochten aanschouwen of zijn stem mochten horen, honderden jaren voor diens geboorte in het midden des tijds: Vader Lehi, diens zoon Jakob, en Jakobs zoon Enos.

Enos houdt ons een van de meest waardevolle beginselen voor die men uit het Boek van Mormon kan leren: hij die rechtvaardig en waardig leeft en standvastigheid betoont bij het zoeken naar de Heer, zal Hem vinden. Enos schreef: „En ik zal u van de strijd vertellen, die ik voor God had, voordat ik vergeving mijner zonden ontving.

Ziet, ik ging op wild jagen in de wouden; en de woorden, die ik mijn vader dikwijls had horen spreken aangaande het eeuwige leven en de vreugde der heiligen had ik ter harte genomen.

En mijn ziel hongerde; en ik knielde voor mijn Maker neder en riep Hem aan in krachtig gebed en smeken voor mijn ziel; en de ganse dag riep ik Hem aan; ja, toen de avond viel, verhief ik nog steeds mijn stem ten hemel.

En er kwam een stem tot mij, die zeide: Enos, uw zonden zijn u vergeven en gij zult worden gezegend.

En ik, Enos, wist dat God niet kon liegen; daarom was mijn schuld uitgewist." (Enos 2-6.)

Wij weten niet van welke zonden Enos vergeving vroeg, maar de ergste zonde waaraan hij zich schuldig gemaakt kan hebben, kan hoogstens de zonde der twijfel geweest zijn. En men kan zich afvragen, wat Enos nog gedaan zou hebben, als hij was opgehouden met bidden, voordat de Heer zich openbaarde.

Enos behoorde tot de derde generatie profeten uit de familie van Vader Lehi, die de raad des Heren opvolgde en zijn gezin vanuit Jeruzalem onder goddelijke leiding naar het Beloofde Land voerde. Zelfs Lehi's naaste familie was verdeeld in twee groepen: zij die een rechtvaardig leven leidden en de Heer zo veel mogelijk trachtten te dienen, en zij die bezweken voor de verlokkingen van Lucifer en zich van God afkeerden. De tegenstellingen waren op den duur zo groot geworden, dat de familie en volgelingen van de rechtvaardige Nephi, kort na de dood van Lehi, moesten vluchten, omdat zij voor hun leven vreesden, zij vestigden zich in nieuwe streken, terwijl de mensen die achterbleven en die geleid werden door de goddeloze Laman en Lemuël de vijanden van God werden. Deze tegenstelling is grotendeels zo blijven bestaan in de duizend jaar, waarover het Boek van Mormon handelt, van de tijd van Nephi tot het moment waarop de profeet Moroni de kronieken in de heuvel Cumorah verborg.

Uit de geschriften van Enos kunnen wij nog een bijzonderheid leren over de menselijke aard. Men moet niet denken dat Satan ooit de strijd zal opgeven, die hij voert om mensen tot zijn boze plannen te bekeren. En we moeten niet denken dat de volgelingen van Nephi het altijd even gemakkelijk vonden om getrouw te zijn. Enos, Nephi's neef heeft het volgende over het volk te zeggen:

„En het volk van Nephi bebouwde het land, en teelde

allerlei graan en fruit en kudden kleinvee en grootvee, en geiten, en wilde geiten, en eveneens vele paarden.”

De eerste tekenen van welvaart onder de Nefieten kondigen zich aan, en let nu eens op de beschuldiging die Enos de Nefieten toevoegt.:

„En er waren zeer veel profeten onder ons. En het volk was een hardnekkig volk en moeilijk van begrip.

En er was niets dan buitengewone strengheid, prediken en profeteren van oorlogen, twisten en verwoestingen, en een voortdurend herinneren aan de dood en de duur der eeuwigheid, en de oordelen en de macht Gods, en wat dies meer zij — een onophoudelijk opwekken om hen in de vreze des Heren te houden. Ik zeg, dat niets minder dan dit alles, en zeer duidelijk spreken hen kon weerhouden van haastig ten verderve te gaan. En op deze wijze schrijf ik over hen.

En in de loop mijner dagen zag ik oorlogen tussen de Nefieten en de Lamanieten” (Enos 21-24.)

Met deze woorden van Enos worden wij geconfronteerd met een verschijnsel dat als een rode draad door het Boek van Mormon loopt: wij zien dat zelfs de rechtvaardigen hardnekkig waren en de wegen des Heren niet konden doorgronden. Dit verschijnsel deed zich meestal voor, wanneer het de rechtvaardigen goed ging, wanneer zij trots werden en zelfgenoegzaamheid ten toon spreidden en vergaten van wie hun zegeningen afkomstig waren.

Een typisch voorbeeld hiervan zijn de gebeurtenissen die plaatsvonden in de tien jaar die voorafgingen aan het bezoek dat de opgestane Heer bracht aan de bewoners van dit halfmond. Van dit bezoek heb ik reeds eerder melding gemaakt. In de eerste hoofdstukken van 3 Nephi lezen wij hoe de Nefieten met succes de strijd aanbonden met „het geheime genootschap van Gadianton”, beter bekend als de „rovers van Gadianton.” De Heer had de rechtvaardige leiders van de Nefieten geïnspireerd bij het behalen van de overwinning, en het gevolg was dat een groot aantal Nefieten zich bekeerde.

Toen hun vijanden verslagen waren, verheugden de Nefieten zich en deden een beroep op God hen te beschermen. „Zij begonnen allen als met één stem te zingen, en hun God te prijzen voor Zijn grote bewaring,” en „hun hart zwol zo van vreugde, dat zij in tranen uitbarstten wegens de grote goedheid van God.” (Zie 3 Nephi 4:31, 33.) Hun bekering was, zo te zien oprecht. Een ieder van hen erkende dat de profeten de waarheid spraken. „En zij wisten, dat Christus noodzakelijk moest zijn gekomen, wegens de vele tekenen, die volgens de woorden van de profeten waren gegeven; . . .

Daarom verzaakten zij al hun zonden, hun gruwelen en hun hoererijen, en dienden God met alle ijver, dag en nacht.” (3 Nephi 5:2, 3.)

Hun bekering ging zelfs zo diep, dat zij de gevangenen bezochten en het evangelie verkondigden aan de vele rovers die zij gevangen hadden genomen. Zij lieten zelfs de rovers vrij, die zich bekeerden en plechtig beloofden niet meer te zullen moorden. De Nefieten keerden terug naar hun steden, waaruit de vijand hen had verdreven. Een aantal van deze steden bouwden zij geheel opnieuw op, terwijl zij

andere steden zoveel mogelijk herstelden. Zij legden ook een groot aantal hoofdwegen aan, die de ene stad met de andere verbonden en zij werden „voorspoedig en machtig.”

Dit gebeurde ongeveer vijftienvintig jaar na de geboorte van Christus. Het Boek van Mormon zegt: „En nu was er niets in het ganse land om het volk te verhinderen voortdurend, voorspoedig te zijn, behalve wanneer zij in overtreding zouden vallen.” (3 Nephi 6:4, 5.)

Zoals echter al zo dikwijls gebeurd was, konden zij geen weerstand bieden aan de verleidingen der welvaart. In het Boek van Mormon worden de volgende gebeurtenissen beschreven, die slechts vijf jaar voordat de opgestane Heer onder de Nefieten verscheen, plaatsvonden:

„Maar in het negen en twintigste jaar ontstonden er enige geschillen onder het volk; en sommigen verhieven zich in trots en grootspraak wegens hun uitermate grote rijkdommen . . .

En er ontstond standsverschil onder het volk, naar hun rijkdommen en hun gelegenheden om onderwijs te volgen; ja, sommigen waren ongeletterd wegens hun armoede, en anderen verkregen grote geleerdheid wegens hun rijkdommen.” (3 Nephi 6:10, 12.)

In korte tijd hadden sommigen zich in trots verheven terwijl anderen nederig bleven, zodat er grote ongelijkheid in het ganse land ontstond, en de kerk uiteen begon te vallen, „behalve onder enkelen der Lamanieten, die tot het ware geloof waren bekeerd.” (3 Nephi 6:14.)

Vervolgens wordt ons in ondubbelzinnige bewoordingen de oorzaak van deze ongelijkheid uiteengezet: „Satan had grote macht om het volk op te stoken allerlei ongerechtigheid te bedrijven, en hen van hoogmoed te doen zwellen; hij bracht hen in verzoeking om macht en gezag en rijkdommen en de ijdele dingen der wereld na te jagen.

En aldus misleidde Satan het hart van het volk om allerlei ongerechtigheid te bedrijven; daarom had het maar enkele jaren vrede genoten.” (3 Nephi 6:15-16.)

Waarschijnlijk heb ik nu wel genoeg voorbeelden gegeven van de geweldige lessen die het Boek van Mormon ons te bieden heeft. Wij weten uit dit opmerkelijke boek dat grote zegeningen de rechtvaardigen ten deel zullen vallen, die de Heer dienen en ernaar streven zijn koninkrijk op te bouwen. Wij weten dat grote steden en beschavingen het beginsel der rechtvaardigheid als fundament hebben, terwijl diezelfde steden en beschavingen ten onder gaan, wanneer er ongelijkheid onder de bevolking ontstaat. Wij weten dat de Heer diegenen zegent die Hem trachten te dienen, ook al worden zij vervolgd. Wij weten dat de mens van nature de neiging heeft een vijand Gods te worden. Deze neiging kan alleen worden onderdrukt, wanneer de mens de macht van de Heilige Geest zoekt en ontvangt.

Uit het Boek van Mormon weten wij ook, dat ongelijkheid onder andere veroorzaakt wordt door trots, rijkdom, onrechtvaardige heerschappij, standsverschil, egoïsme, verlangen naar macht en dergelijke. Er wordt aangetoond dat de rechtvaardigen rechtvaardig blijven door geloof, door constant contact te onderhouden met God, door loyaliteit

(wordt vervolgd op blz. 30)

Zij verzamelden legenden

DOOR FRANKLIN S. HARRIS III

Spaanse priesters uit de zestiende eeuw legden een indrukwekkende verzameling aan van verhalen over de oorsprong van de Amerikaanse Indianen.

John Lloyd Stephens, die een onderzoek instelde naar de cultuur van de Maya's, was de eerste die de wonderen van de beschaving van het oude Amerika algemeen bekend maakte. Dit deed hij in 1841 in zijn boek, *Incidents of Travel in Central America, Chipas and Yucatan*. (Zie James S. Packer, „Stephens en de Maya's, *De Ster* van juni 1977, blz. 6.) Toen Joseph Smith een exemplaar van dit boek in handen kreeg, kende zijn enthousiasme geen grenzen: „Het vervult ons met zeer veel vreugde dat de wereld ons zo veel bewijzen in handen geeft . . . Wie zou er hebben kunnen dromen dat er in twaalf jaar tijd een bewijs van de echtheid van het Boek van Mormon naar voren zou komen, waaraan niet kan worden getwijfeld?” (*Times and Seasons*, 15 september, 1842, blz 914-15.)

Wat de profeet waarschijnlijk niet wist was dat drie eeuwen eerder, Spanjaarden die aankwamen in de Nieuwe Wereld op zoek gingen naar een antwoord op het mysterie van de oorsprong van de Amerikaanse Indianen. Zij wendden zich hierbij niet tot de overblijfselen van oude steden maar tot de tradities van de oorspronkelijke bewoners van dit land. Gezien in het licht van wat het Boek van Mormon onderwijst is het interessant om te zien hoe zij dit vroege werk beoordeelden.

De Spanjaarden troffen een geheel ander volk op het westelijk halfrond aan en het spreekt dan ook voor zich dat zij geïnteresseerd waren in hun cultuur, geschiedenis en afkomst. Een aantal soldaten en missionarissen onderwierp de geschiedenis van het oude Amerika aan een onderzoek door manuscripten van het volk te bestuderen en bij de Indianen zelf navraag te doen. Meer dan twee eeuwen lang lag het grootste gedeelte van hun werk ongepubliceerd en onder het stof in Europese archieven. Tijdens de vertaling van het Boek van Mormon was geen van hun geschriften verkrijgbaar in het Engels en slechts weinig van hun werk was in het Spaans verschenen.

Wat leerden de Spanjaarden uit de zestiende eeuw van de overleveringen uit het oude Amerika? De meest betrouwbare bronnen en de bronnen die teruggaan tot vele eeuwen vóór de Spaanse verovering bevatten legenden, waarin landen aan de andere zijde van de oceaan worden genoemd die tot woonplaats voor voorouders van de volkeren der nieuwe wereld zouden hebben gediend.

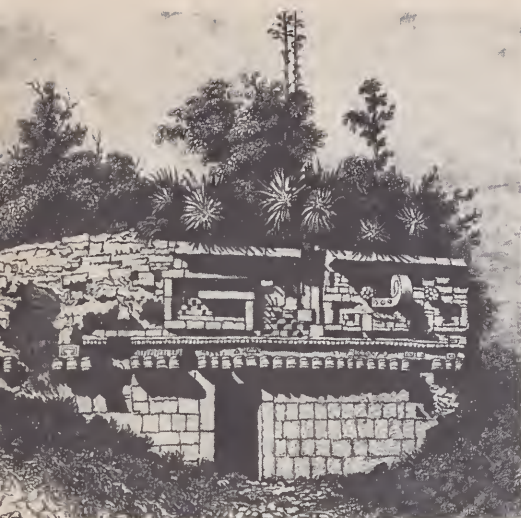
In vele overleveringen van vóór Columbus is sprake van overzeese immigranten. Zelfs voor de Spaanse verovering bracht Montezuma de vraag van de afstamming der Azteken en het belang van deze afstamming voor de relatie tussen de Azteken en de Spanjaarden ter sprake toen hij Cortez voor de eerste maal ontmoette, zoals is vastgelegd in de tweede brief van de Veroveraar aan koning Karel de Vijfde: „Wij weten van onze voorouders dat wij vreemden zijn en hier uit verre landen heen zijn gekomen. Wij weten dat onze voorouders hier heen gebracht werden door een heer, aan wie zij trouw verschuldigd waren.

Hij keerde later naar zijn geboorteland terug . . . Wij hebben altijd geloofd dat zijn afstammelingen zouden terugkomen om dit land te onderwerpen . . . Omdat u heeft verteld waar u vandaan komt, — van waar de zon opkomt — en hebt verteld over de grote heer of koning die u hierheen gezonden heeft, geloven wij zeker dat hij onze rechtmatige heer is.” (Hernan Cortez, *Cartas y documentos*, Mexico, Editorial Porrúa, 1963, blz. 59.)

Montezuma's getuigenis werd bevestigd door een aantal paters, die jarenlang materiaal over het verleden van de Indianen verzamelden. De Spaanse missionarissen die deze werken hebben geschreven, waren harde, onbaatzuchtige werkers, die niet uit waren op winstbejag. Slechts weinig van hun tijdgenoten wisten van het bestaan van hun werk. Alleen *Monarquía Indiana* van Juan de Torquemada werd nog tijdens het leven van de schrijver gepubliceerd

Ontmoeting tussen Cortez en Montezuma. De Spanjaarden waren vreemd in Amerika — maar dit was ook het geval met de Azteken. Volgens hun overlevering waren zij onder leiding van een grote heer of koning naar Amerika gekomen. (Schilderij van Sam McKim.)

(in 1615). Pater Juan was een Franciscaner monnik, die de taal van Tonicapan leerde en informatie over de inheemse bevolking begon te verzamelen. Hij baseerde zijn geschriften voornamelijk op Mexicaanse geschiedenissen die hij aantrof in de documenten van de bevolking. Daaraan voegde hij nog mondelinge bevestigingen van ethnografische gegevens toe, die hij uit de eerste hand verkreeg.

Een andere Franciscaan, Bernardino de Sahagun, verzamelde 60 jaar lang materiaal over de cultuur der Azteken, dat hij onderbracht in twaalf boeken. Hij maakte zich niet alleen een aantal inheemse talen eigen, maar liet ook een groot aantal bekwame Indianen de oude pictogrammen interpreteren. Sahagun vertelt tweemaal over volkeren die de zee in boten overstaken en in Mexico aan land gingen. Een groep was de Huasteca: „Men zegt dat de mensen die hier aankwamen, die zich hier in Mexico vestigden . . . in boten kwamen . . . zij staken de zee over.” (Pater Bernardino de Sahagun, *General History of the Things of New Spain*, Boek 10, vertaald door Arthur J. O. Anderson en Charles E. Dibble in *Florentine Codex*, Santa Fè, New

Mexico, Amerikaans Instituut voor Research en de Universiteit van Utah, 1961, blz. 185.)

De andere groep was de Mexica: „In het verre verleden kwamen de mensen die hier het eerste kwamen . . . die over dit land kwamen heersen . . . over het water in boten; zij kwamen met vele groepen tegelijk.” (*Ibid.*, blz. 190.) Het verslag van Torquemada en Sahagun zijn in wezen hetzelfde. Er bestaat echter wel een verschil in details. De drie passages geven in ieder geval duidelijk aan dat er volken over zee kwamen.

Pater Bernardino spreekt ook over een oud blank ras in het gedeelte over de vroegere bewoners van Tonicapan: „Alle mannen en vrouwen zijn blank. Zij hebben een vriendelijk gezicht en regelmatige gelaatstrekken.” (Pater Bernardino de Sahagun, *Historia general de las cosas de Nueva Espana*, Mexico, Editorial Porrúa, 1956, deel 3, blz. 202.)

Daarnaast beschikken wij over gegevens uit Zuid-Amerika waarin sprake is van blanken, die reeds voor de komst van Columbus in dit land gewoond zouden hebben. Bij Tia-

huanaco, in Bolivia, zo vertelden de Colla Indianen Cieza, leefde een stam van blanken, die een baard droegen. Zij woonden daar totdat zij strijd leverden met een van de twee heren die vóór de Inca's dit gebied in handen hadden: „Een van hen bevoer het Titicacameer en trof op het grootste eiland in die grote watermassa blanken met een baard aan met wie hij de strijd aanbond totdat hij ze allen had gedood.” (Pedro de Cieza de Leon, *The Incas*, vertaald door Harriet de Onis, Norman, Oklahoma, University of Oklahoma Press, 1959, blz. 273.)

Ongeveer 750 kilometer verder naar het noordwesten doorzocht Cieza de ruïnes van de plaats Huari in Peru. Hij kwam daarbij tot de conclusie dat de stad niet door de Inca's was gebouwd. Toen hij de plaatselijke Indianen vroeg wie de plaats hadden gebouwd, antwoordden zij dat de blanken met de baard, die er lang voor de Inca's hadden gewoond, de bouwers waren. (*Ibid.*, blz. 123.)

Diego de Landa, die in 1572 bisschop van Yucatan werd is het meest bekend om de openbare verbranding van Maya-boeken, waartoe hij opdracht gaf. Desondanks verscheen van zijn hand een belangrijk werk over de oude Maya's, waarin ook een zeer interessante overlevering is opgenomen, die stamt uit Yucatan en handelt over de voorouders van de bewoners van Yucatan:

„Een aantal van de oude bewoners van Yucatan beweert dat zij van hun voorouders gehoord hebben dat dit land eens bezet was door een stam, die uit het Oosten kwam en die God had bevrijd door twaalf paden door de zee te openen. Als dit waar is, dan volgt hier logischerwijze uit dat alle bewoners van West-Indië afstammelingen van de Joden zijn.” (Alfred M. Tozzer, *Landa's Relacion de las Cosas de Yucatan*, geschriften van het Peabody Museum voor Amerikaanse Archeologie en Volkenkunde, Harvard Universiteit, Cambridge, Massachusetts, in 1941 gepubliceerd door het Museum, deel 18, blz. 16-17.) Landa kwam tot de conclusie dat als het verhaal juist was, de voorouders van de Maya's Joden waren. Hij zag de overeenkomst die er bestond met de uittocht van de Israëlieten uit Egypte. Een pater die eveneens over de overeenkomsten tussen de Joden in het Oude Testament en de oorspronkelijke bewoners van Amerika heeft geschreven was Diego Duran. Duran behandelde het allereerste ontstaan van de Indianen en kwam daarbij tot verbazingwekkende conclusies. Hij ontdekte vele overeenkomsten tussen de cultuur van de Joden en die der Azteken. Hieronder volgen hiervan een paar voorbeelden:

Het scheppingsverhaal en het verhaal over de Toren van Babel waren in beide culturen gelijk. (Pater Diego Duran, *Aztecs: The History of the Indies of New Spain*, vertaald door Doris Heyden en Fernando Horcasitas, New York, Orion Press, 1966, blz. 4-5. Zie ook Genesis 1, 11:1-9.)

Zowel de Joden als de Azteken hadden „als uitverkoren volk Gods een barre tocht in de wildernis achter de rug voordat zij hun beloofde land bereikten. Kanaän en de vallei van Mexico.” (Pater Diego Duran, *Book of the Gods and Rites*, en *The Ancient Calendar*, vertaald en geredigeerd door Doris Heyden en Fernando Horcasitas. Nor-

man, Oklahoma, University of Oklahoma Press, 1971, blz. 25. Zie ook Numeri 14:33-34.)

De Azteken kenden een verhaal zoals dat van Mozes die de kinderen Israëls naar het beloofde land brengt waar zij veilig zijn:

„De Indianen kennen verhalen over een grote man die . . . al zijn volgelingen bijeenverzamelde en hen aanspoorde de achtervolging te ontvluchten en naar een land te gaan waar zij in vrede konden leven . . . Hij ging naar het strand van de zee en dreef het water uiteen met een roede. De zee opende zich en samen met zijn volgelingen trok hij door het water. De vijanden die dit zagen gingen achter hem aan, maar de wateren keerden weer op hun plaats terug. Nooit heeft men meer iets van de achtervolgers gehoord.”

Duran vermeldt nog een belangrijk voorval dat zich tijdens beide „volksverhuizingen” voordeed:

„Nadat zij hun kamp bij een aantal heuvels hadden opgeslagen, vond er een verschrikkelijke aardbeving plaats. De aarde opende zich en slokte een aantal mensen die zich slecht hadden gedragen op, hetgeen de anderen met vrees vulde. De schildering van deze gebeurtenis deed mij denken aan het Boek Numeri, waarin beschreven wordt hoe de aarde haar mond opent en Korach, Datan en Abiram opslokt.”

Ook de Azteken beweerden evenals de Joden dat zij op hun tocht manna hadden ontvangen uit de hemel. (Duran, *Aztecs*, blz. 4, Zie ook Gen. 14:1-30, Num. 16:1-34, Exodus 16:4-15.)

De jongelingen van het volk der Azteken verrichtten in de tempel rituele handelingen die overeenkwamen met de handelingen die de Levieten uit het Oude Testament verrichtten. Bepaalde geslachten in beide culturen bekleedden de priesterlijke ambten. Beide culturen offerden voedsel aan God. Het Joodse ritueel waarbij tortelduiven worden geofferd komt overeen met het kwarteloffer bij de Azteken. In beide gevallen draaide de priester de kop van de vogel eraf en wierp deze naast het altaar op de grond. Het bloed werd vervolgens rondgesprenkeld. De offerdieren van de Joden moesten rein zijn. (Duran, *Gods*, blz. 85, 104, 124, 131-33. Zie ook Deut. 18:1-2; Num. 15:1-24; Lev. 1:14-17, 22:19-20, Ps. 106:37-38.)

Deze en soortgelijke treffende overeenkomsten konden volgens Duran niet toevallig zijn, omdat ze daarvoor te talrijk waren. Hij geloofde op grond hiervan dan ook dat de Azteken van Israëlitische afkomst waren.

Deze overleveringen zijn, ieder op zichzelf genomen, misschien niet overtuigend, maar samen leveren zij gedegen bewijsmateriaal en roepen zij het beeld op van oceaandreizen, van het Midden-Oosten naar Amerika, die in de oudheid hebben plaatsgevonden.

Franklin S. Harris III behaalde het kandidaatsexamen geschiedenis van Latijns Amerika en vliegt op het ogenblik als piloot voor de American Airlines. Daarnaast is hij zondagsschoolpresident in de wijk Arlington, behorende tot de ring Worth Texas.

Als je ze meebrengt, zal ik ze lezen

DOOR MARJORIE A. McCORMICK

Op een dag in mei van het jaar 1925, waren de mede-werkers van de ijzergieterij in Londen rond een kolen-vuurtje aan het schaften, toen Jack H., een nieuwe werk-nemer, opstond en zei: „In al de jaren dat ik in Canada heb gewoond heb ik nog nooit zo veel vloekwoorden en schuine verhalen gehoord als hier.”

„Met wat voor soort mensen werkte je daar dan samen?’ vroeg een van de arbeiders. „Voor het merendeel met mormonen,” antwoordde Jack. „En ik had een oude hospita, die ook mormoons was. Ze woonde zo ver van alle kerken af dat ik nooit een bijeenkomst heb kunnen bij-wonen, maar ik wist wel dat zij een erg deugdzaam leven leidden. Ze dronken niet, ze rookten niet en ze vloekten niet.”

Mijn echtgenoot reageerde hierop met de opmerking: „Wat een heilige boontjes!”

Maar Jack drong er bij hem op aan, een aantal brochures door te lezen, die hij thuis had liggen. Aangezien mijn man altijd voor een uitdaging te vinden is, antwoordde hij: „Als je ze meebrengt, zal ik ze lezen.”

De volgende dag overhandigde Jack hem vijf brochures, een over de Amerikaanse Indianen, *Rays of Living Light*, en *A Friendly Conversation*. Ik weet niet meer precies wat de titels van de andere brochures waren, maar ik weet wel dat ik ze, toen mijn man ze mee naar huis bracht, bijna heb verslonden. En zo verging het mijn man ook.

Wij hadden beiden een zeer godsdienstige moeder. Ik was opgegroeid in de anglicaanse kerk en mijn man be-hoorde tot een van de methodistische sekten. Hij was lid geweest van een aantal kerken, maar had in geen daar-van het ware geloof gevonden. Ikzelf moet voor de meeste van mijn leraren en geestelijken wel een vreemd kind ge-weest zijn, omdat ik altijd vragen stelde, die zij niet kon-den beantwoorden. Het lijkt wel of wij ons beiden op het evangelie hadden voorbereid. Mijn moeder had mij, zon-der het te beseffen, geleerd mij aan het Woord van Wijs-heid te houden.

Jack en mijn man gingen zes maanden lang iedere zater-dag op speurtocht in Londen, om te zien of ze een mor-moonse kerk konden vinden, maar zonder enig resultaat: ze konden geen enkele mormoonse kerk vinden. Toen be-sloot ik zelf het heft in handen te nemen, omdat ik het Boek van Mormon graag wilde lezen en wilde weten waar de Amerikaanse Indianen vandaan kwamen. En dus schreef ik naar het enige adres dat wij van de brochures kenden: Brigham H. Roberts, Ferndale Avenue, Toronto, Ontario, Canada. Nadat ik mijn brief aan de melkboer had gegeven met het verzoek hem te posten, ging ik naar boven en be-gon de bedden op te maken. Plotseling kreeg ik het vrese-lijk benauwd, en had ik het idee dat ik iets verkeerd ge-daan had. En dus knielde ik voor mijn bed neer, en ik bad zoals ik nog nooit gebeden had. Ik vroeg de Heer mij te ver-geven, als ik onjuist had gehandeld door de brief te schrij-ven, maar ik beloofde Hem, dat ik onmiddellijk lid zou wor-den, wanneer ik antwoord zou krijgen, omdat ik dan zou weten dat ik de ware kerk gevonden had.

Er gingen twee maanden voorbij. Toen op een dag kreeg ik een brief van de zendingssecretaris uit Toronto. Hij deelde mee dat hij naar president Talmage had geschreven, die mij ongetwijfeld zou kunnen vertellen waar ik de dichtstbij-zijnde kerk zou kunnen vinden. Hij vertelde me dat ik daar een Boek van Mormon zou kunnen kopen. Kunt u zich voorstellen hoe blij ik was? Toen mijn man thuiskwam, rende ik hem tegemoet om hem het goede nieuws te bren-gen.

De volgende dag kreeg ik een geweldig fijne brief van presi-dent Talmage. Ik heb die brief nog steeds, in mijn gedenk-boek. De kerk lag toentertijd aan de noordrand van Londen, en wij woonden aan de westkant.

De volgende dag was het zaterdag en dus gingen de twee mannen al vroeg op zoek naar de kerk. Mijn man had een sigaret in de hand en Jack rookte een pijp, toen zij het kerkgebouw uiteindelijk betraden. Broeder Andre K. Anastasion, die hen tegemoetkwam, vroeg hun niet te roken, omdat dat in strijd was met de mormoonse godsdienst.

Mijn man kocht twee exemplaren van het Boek van Mor-mon, omdat hij wel wist dat hij niet de kans zou krijgen het te lezen, als ik het eenmaal te pakken had gekregen.

Zij praatten nog enige tijd met broeder Anastasion over het evangelie, waarna deze laatste hun de tijden opgaf van de bijeenkomsten die op zondag werden gehouden.

Ik raakte al zeer snel één met het Boek van Mormon, omdat er iets wonderbaarlijks gebeurde. Nadat we die avond de kinderen naar bed hadden gebracht, gingen we, ieder aan een kant van de haard, in ons boek zitten lezen. Ik had het eerste hoofdstuk echter nog niet uit, of de kamer vulde zich met licht. Eigenlijk had ik het gevoel of ik zelf ook van binnen met licht vervuld was en ik kon niet meer verder lezen. Ik wist dat het de Heilige Geest was, die tot mij getuigde dat dit prachtige boek op waarheid berustte.

Ik heb geen idee hoe lang dit duurde, omdat de tijd voor mij toen stil stond. Na verloop van tijd vervaagde het licht en nam ik mijn mooie boek weer ter hand om er verder in te lezen. Vindt u het vreemd dat wij drie weken later ge-doopt zijn?

Wat een boek kan doen

DOOR LINDA L. STAYTON

Op een getuigenisvergadering hoorde ik een broeder laatst zichzelf de volgende vraag stellen: „Als ik niet in de kerk geboren zou zijn, zou ik dan de overtuiging gehad hebben, dat ik lid moest worden van de kerk?”

Ik had hem hierop willen antwoorden: „Ja, zeker! Wanneer je het Boek van Mormon voor je hebt, word je gedwongen om het open te slaan en erin te lezen. En wanneer je erin hebt gelezen, beginnen je twijfels te verdwijnen en wordt je hart met geloof vervuld.” Mijn man en ik groeiden op in een stadje in Illinois. Wij gingen op dezelfde school en waren lid van dezelfde protestantse kerk. Maar als kind al vond ik geen bevrediging in het geloof van mijn ouders. Ik smeekte hen dan ook mij thuis te laten, een verzoek waaraan zij voldeden. Zij geloofden niet in de kinderdoop en dus was ik nooit gedoopt. Slechts sporadisch bezocht ik de zondagsschool en de jongerenverenigingen, en dan nog met een zeer onbevredigd gevoel.

Later vroeg een vriend mij zijn kerk te bezoeken. Dat deed ik en ik hielp zelfs met het geven van bijbellessen. Maar toen ik met een geestelijke over zijn geloof praatte, had ik het gevoel dat ik ook van zijn kerk geen lid kon worden. Dikwijls richtte ik mij in het gebed tot de Heer met de vraag: „Waarom kan ik in uw kerken niet gelukkig zijn? Wat is er met mij aan de hand dat ik de Geest in uw huis niet kan voelen? Waarom heb ik het gevoel dat ik niet gedoopt kan worden?” Ik kreeg geen antwoord en soms werd ik zo door die vreselijke situatie gekweld, dat het mij te veel werd. Ik voelde me schuldig dat ik niet van ganser harte lid kon worden van een van de christelijke godsdiensten.

Toen ik negentien was, trouwden Mike en ik, en dat was tevens ons laatste contact met de kerk, totdat er kinderen kwamen. Omdat ik besepte dat ouders verantwoordelijk zijn voor de godsdienstige opvoeding van hun kinderen, nam ik de kinderen mee naar een kerk bij ons in de buurt, toen Chris vier en Crystal twee was. De kinderen vonden het er erg prettig, maar ik voelde me een buitenstaander. Ik ontmoette er geen warmte en liefde, en toen ik me wat meer in hun opvattingen verdiepte, begon ik er weer aan te twijfelen of dit wel het juiste adres was voor mijn gezin. Twee jaar later gingen we dan ook niet meer naar de kerk. Toen de kinderen mij om een uitleg vroegen, kon ik hun geen antwoord geven.

Omdat ik me schuldig voelde, nam ik ze mee naar een andere kerk. Ik kon mezelf er niet toe brengen ook naar binnen te gaan en dus zette ik de kinderen maar voor de deur af. Op een zondagmorgen, toen ik naar de kerk reed om de kinderen op te halen, drong het ineens ten volle tot mij door dat ik met iets verkeerd bezig was, en

wist ik dat ik mijn kinderen niet meer naar deze kerk kon brengen. Weer vroeg ik de Heer wat er fout was en weer kreeg ik geen antwoord.

Die zomer nam ik de kinderen op zondag mee naar buiten om hen de schoonheid van de wereld van onze Vader te laten zien. We luisterden ook naar kerkelijke liederen op de radio. Maar ook dit bevredigde mij niet. Mijn man, die niet zo godsdienstig was als ik, stemde erin toe dat we, wanneer hij vakantie had, de kinderen mee zouden nemen naar de kerk waar wij getrouwd waren om hen daar te laten dopen. Die zomer gingen we echter niet met vakantie naar Michigan. In plaats daarvan gingen we naar het westen van Illinois, waar we Nauvoo bezochten en een rondrit door de stad maakten in een auto, die bestuurd werd door een jonge zendeling. Zijn liefde voor het evangelie was van zijn gezicht af te lezen en klonk helder door in zijn lach.

In het bezoekerscentrum vulden wij een kaart in waarop wij de wens te kennen gaven door de zendingen bezocht te worden. De gids gaf mijn man een Boek van Mormon, waarin een speciaal getuigenis stond afgedrukt. We verlieten het bezoekerscentrum met een blij gevoel van binnen.

Ik kon mijn ogen niet afhouden van het prachtige boek dat naast mij op de autobank lag. Ik pakte het dan ook op en begon er in te lezen, totdat het te donker werd. Na die dag kon ik het boek niet meer met rust laten. Ik smachtte naar de kennis die erin stond. Vaak las ik mijn man gedeelten uit het boek voor en wij verbaasden ons over de antwoorden die het boek bood. Binnen twee maanden had ik het hele boek gelezen en geloofde ik in hetgeen erin verkondigd werd.

Wij bestudeerden het evangelie met de zendingen en werden spoedig daarna gedoopt. Ik werd geroepen als lerares in de junior-zondagsschool, hetgeen mijn zelfvertrouwen geheel ondermijnde, omdat ik mijzelf helemaal geen lerares of leidster vond. Maar met de hulp van mijn hemelse Vader heb ik mijn zelfvertrouwen herwonnen en ik vind het lesgeven nu zelfs erg prettig. Een zeer bijzonder voorval heeft mij ervan overtuigd dat de hulp altijd nabij is.

Op een avond ging ik naar bed, nadat ik mijn les voor de volgende zondag had voorbereid, maar de volgende morgen werd ik al vroeg wakker met het gevoel dat ik niet klaar was met mijn les. Ik wist alles wat ik in de les moest doen, maar ik had alleen niet ingezien waarom die bepaalde opzet nodig was. Nu zag ik dat in. Er kwam een heerlijk gevoel over mij dat mij van binnen deed gloeien, toen de Geest mij influisterde dat de bedoeling van dit vooral was mij te laten zien dat er altijd hulp nabij was, ook al had ik zelf niet om hulp gevraagd. De les verliep die volgende zondag bijzonder bevredigend.

Ik weet nu zeker dat iemand de wacht over ons houdt. Hoewel het leven me in het verleden soms bijna ondraaglijk leek, weet ik dat de Heer toen over ons waakte en ons op het moment dat Hij daarvoor geschikt achtte naar zijn ware kerk heeft geleid. Wij hebben geluk in het voorbestaan gekend. Nu moeten wij de beginselen van het evangelie goed naleven, zodat wij weer tot Hem mogen terugkeren.

Speurtocht naar de bijbel van Amerika

DOOR JUDITH T. ROIZ

Ik weet niet meer precies wanneer ik begon te geloven dat er ergens godsdienstige geschriften van de oude bewoners van Amerika moesten zijn. Op een dag, na jarenlang speurwerk op godsdienstig gebied verricht te hebben, had ik dat geloof gewoon.

Van kinds af aan was ik lid geweest van de protestantse kerk, maar in mijn tienerjaren had ik het beeld van de wraakzuchtige, haatdragende God, waarmee ik kennis had gemaakt, laten varen. Ik begon toen voor mijzelf aan een studie, die vijf jaar in beslag zou nemen, met het doel de waarheid te ontdekken. Bij mijn onderzoekingen ging ik uit van de bijbel, omdat ik het idee had dat dit boek mij de beginselen van de ware kerk zou wijzen.

Ik bestudeerde ook boeken uit de bibliotheek, waarin ik een antwoord dacht te vinden op de vraag die mij zoveel hoofdbreken bezorgde: Wat zijn de uiterlijke en inhoudelijke eigenschappen van de ware kerk? Het was net een grote legpuzzel: ieder antwoord dat ik kon vinden, bracht de puzzel dichterbij de voltooiing. Ik moest de stukjes vinden, omdat ik de ware kerk moest herkennen, wanneer ik haar gevonden had. Ik zocht mensen op die geïnteresseerd waren in de natuurwetenschappen, de geschiedenis, de godsdienst en het bovennatuurlijke en praatte met hen.

Om de een of andere reden intrigeerde de studie van de oude beschavingen mij. De pyramiden in Egypte en Amerika boeiden mij zeer. Hoe hadden de Maya's de kalender ontwikkeld? Waar kwamen de Inca's vandaan? Was Columbus werkelijk de eerste die naar Amerika ging? Er waren veel aanwijzingen dat er een druk verkeer tussen de Oude en de Nieuwe Wereld had bestaan.

Na de oude geschiedkundige en godsdienstige geschriften gelezen te hebben, begon ik te geloven dat Christus zijn bezoek aan de aarde niet tot het Joodse volk beperkt had.

En bovendien begon ik, vreemd genoeg, geboeid te raken door de vroegere bewoners van Amerika. Na verloop van tijd begon ik te geloven dat er iets moest zijn wat ik bij gebrek aan een betere term, een „Zuid Amerikaanse bijbel” noemde.

Ik kon een groot deel van de oude geschriften van deze mensen echter niet vinden. De Spanjaarden hadden alle grote bibliotheken verwoest, toen zij de oorspronkelijke bewoners van Amerika aan zich onderwierpen.

Aan het einde van de vijf jaar, bezat ik door alle boeken die ik gelezen had, al een aardig nauwkeurige lijst met beginselen van de ware kerk. Allereerst moest de ware kerk onderwijzen dat God de Vader een liefhebbend God was; vervolgens moest de Heilige Geest een actieve rol in het geloof spelen; de kerk moest in staat zijn de zieken te genezen en de noodlijdenden te helpen. De ware kerk moest geloven in een leven na de dood; zij moest beschikken over de gave der profetie; zij moest een logische verklaring kunnen geven van het boek Openbaring; zij moest geloven in de verloren Tien Stammen en wachten op

hun terugkomst. Er waren nog meer beginselen die de ware kerk zou moeten prediken, maar ik wil ze hier niet allemaal opnoemen.

Ik wist nu voor mijzelf zeker dat uit de bijbel, zoals wij die kenden, veel godsdienstige waarheden verloren waren gegaan, en ik besloot me te richten op de beschaving van de Inca's, Maya's en Azteken. Ik was er vast van overtuigd dat ik daar het geheim van de ware godsdienst zou vinden, als ik hun taal maar zou kunnen begrijpen. Waarom ik pogingen in het werk stelde hun taal te doorgronden, terwijl zovele geleerden daar eeuwenlang mee bezig geweest waren, is mij nog steeds een raadsel. In ieder geval kocht ik twee boeken, een over „dode” talen en een over oude talen. Daarnaast bestudeerde ik de Egyptische hiërogliefen. Ik heb het gevoel dat de Heer toen zo langzamerhand medelijden met mij begon te krijgen.

Toen ik bezig was met het opstellen van mijn lijstje kenmerken van de „ware kerk”, sprak ik dikwijls met een goede vriendin van mij over mijn bevindingen. Wanneer ik een beginsel noemde dat „mijn” kerk moest onderwijzen, antwoordde ze altijd; „Dat is nu precies wat de mormonen geloven,” of „Dat lijkt wel een mormoonse leerstelling.” Bij al mijn onderzoekingen was ik op een of andere manier nooit in contact gekomen met het mormoonse geloof. Na een paar weken vroeg ik haar echter of ik haar Leer en Verbonden eens mocht lezen. Ik las het boek in één avond uit en wierp mij toen op de *Artikelen des Geloofs* van broeder James E. Talmage. Vervolgens belde ik De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen op om te vragen of zij de zendingen langs wilden sturen.

Hun leer klonk mij niet vreemd in de oren. Ik was deze dingen in al die jaren, waarin ik op zoek was geweest, langzamerhand gaan geloven. Toen de zoneleider mij aan een tweegesprek onderwierp voordat ik werd gedoopt, las hij voor uit 3 Nephi, hoofdstuk zeventien. Dit hoofdstuk wordt besloten met die prachtige passage, waarin Christus de kleine kinderen zegent. Op dat moment zei ik, met tranen in mijn ogen en een brok in mijn keel: „Ik wist het wel! Ik wist dat Christus Amerika had bezocht!” Ik had mijn bijbel van het oude Amerika gevonden.

Wij kunnen nauwelijks onder woorden brengen, hoe dankbaar wij zijn voor het prachtige werk dat hier in de kerk in Zuid-Amerika wordt gedaan. Wij zijn vol lof voor de nobele mannen die als regionale vertegenwoordiger der Twaalven, als ringpresident of als bisschop werkzaam zijn, of een andere verantwoordelijke functie bekleden in ring of wijk. Wij hebben het gevoel dat er een basis voor grote vooruitgang en grote ontwikkelingen is gelegd. Er zal een dag

komen waarop de kerk veel invloed zal hebben in al deze landen. Het geeft ons veel voldoening dat men hier ringen van Zion heeft gesticht. Wij hopen dat de ringen in aantal zullen toenemen en nog doeltreffender zullen worden. In deze toespraak zullen de vergadering van Israël en de opbouw van Zion in de laatste dagen aan de orde komen. Zoals wij allen weten verstrooide de Heer de stammen van Israël onder alle volkeren der aarde, omdat zij zich van

De opbouw van Zion

DOOR BRUCE R. McCONKIE

Hem afkeerden en zijn geboden overtraden. Wij weten ook dat Hij nu de verloren schapen Israëls aan het verzamelen is en hun heeft opgedragen zijn Zion der laatste dagen op te bouwen.

De vergadering van Israël en de opbouw van Zion in de laatste dagen vindt plaats in verschillende stadia. Het eerste gedeelte van het werk, waarbij Israël in de Verenigde Staten werd vergaderd en de ringen van Zion in Noord-Amerika werden opgebouwd, is reeds voltooid.

Op dit moment wordt Israël in de verschillende landen der wereld vergaderd en worden in afgelegen streken ringen van Zion opgericht. In alle landen van Zuid-Amerika is dit werk, waarop ik nu nader in zal gaan, in volle gang.

De Heer heeft ons bij monde van een oude profeet, die 3000 jaar geleden leefde een boodschap gegeven. Deze heilige man werd door de Heilige Geest bewogen en sprak het volgende: „Dit worde opgeschreven voor een volgend geslacht”; de woorden zijn bestemd voor „het volk dat geschapen zal worden” en „de Here zal loven.” (Psalm 102:18.)

Wij zijn dat volk, een volk dat wederom openbaringen ontvangt. Een volk dat God wederom de volheid van zijn eeuwig evangelie heeft gegeven, hetgeen tot gevolg heeft dat wij zijn heilige naam voor eeuwig loven.

De boodschap die ons gegeven wordt is dat de Heer zich „over Sion zal erbarmen, want het is tijd haar genadig te zijn, want de bepaalde tijd is gekomen.” De boodschap luidt als volgt: „wanneer de Here Sion heeft gebouwd, zal Hij verschijnen in heerlijkheid.” (Zie Psalm 102:13-16.) Als de Geest mij bijstaat, hetgeen ik vurig hoop, dan zal ik nu uiteenzetten op welke manier de Heer Zion zal opbouwen, op welke manier de Heer zich over Zion zal erbarmen en welke bijdrage van ons verlangd wordt bij de opbouw van Zion.

De opbouw van Zion

Zoals uit bovenstaande geïnspireerde beschrijving blijkt, zal Zion worden opgebouwd — wanneer de Heer in zijn heerlijkheid verschijnt. Zion zal dan worden zoals zij eens is geweest. Dit alles zal plaatsvinden in het duizendjarig rijk, wanneer de herstelling of wederoprichting aller dingen zal worden voltooid. Zion zal worden vervolmaakt na de wederkomst van Christus.

Maar intussen heeft de Heer ons de taak gegeven de basis te leggen voor wat eens zal zijn, en deze verplichting gaat nu in. Wij hebben de opdracht gekregen zijn volk voor te bereiden op de wederkomst van de Zoon des Mensen. Wij hebben de taak gekregen het evangelie aan alle volk en stam en taal en natie te verkondigen. Ons is bevolen de fundamenten van Zion te leggen en alles in gereedheid te brengen voor de wederkomst van Hem, die de Heilige Stad wederom met zijn aanwezigheid en heerlijkheid luister zal bijzetten. Tot alle mensen overal ter wereld zeggen wij: „Komt tot Zion, komt tot Zion, juicht nu met der heil’gen koor.” („Israël, hoort, God roept u allen,” Heilige Lofzangen, no. 101.)

Definitie van Zion

Wat nu is Zion en waar zal zij worden opgebouwd? Waar

zullen wij haar muren optrekken? Waar zullen wij haar poorten en verdedigingstorens bouwen? Wie zullen binnen haar poorten wonen? En welke zegeningen zullen haar bewoners ontvangen?

De Schrift geeft ons het antwoord: „De Here heeft Sions poorten lief boven alle woningen van Jakob. Heerlijke dingen zijn van u te zeggen, o gij stad Gods . . . En van Sion wordt gezegd: Ieder van hen is in haar geboren. Hij, de Allerhoogste, bevestigt haar.” (Psalm 87:2-3, 5.)

Zion is vele malen onder de mensen opgebouwd. Er is altijd een Zion geweest, vanaf de tijd van Adam tot op heden, telkens wanneer de Heer een eigen volk had, wanneer er mensen waren die naar zijn stem luisterden en zich aan zijn geboden hielden, en wanneer zijn heiligen Hem met vol voornemen des harten dienden.

Onze eerste Schrifttekst over Zion heeft betrekking op Henoch en zijn stad. Deze profeet die zo veel geloof en zo veel macht bezat, leefde, toen vader Adam nog op aarde vertoefde. Het was een tijd, waarin de goddeloosheid en het kwaad, de duisternis en de opstandigheid, de oorlogen en de vernietiging hoogtij vierden, een tijd die voorafging aan de dag waarop de aarde met water werd gezuiverd.

Henoch was echter trouw. Hij „aanschouwde de Heer”, en sprak met Hem „van aangezicht tot aangezicht”, zoals de mensen met elkaar spreken. De Heer zond hem om de mensheid tot bekering op te roepen en gaf hem opdracht „te dopen in den Naam des Vaders, en des Zoons, Die vol genade en waarheid is, en des Heiligen Geestes, die getuigt van den Vader en den Zoon.” Henoch sloot verbonden en verzamelde een groep mensen om zich heen die oprecht geloofden en zich op den duur zo getrouw betoonden dat de „Heere bij Zijn volk kwam wonen, en zij in gerechtigheid leefden” en zegeningen uit de hemel ontvingen. „En de Heer noemde Zijn volk Sion, want zij waren één van hart en één van geest, en leefden in gerechtigheid, en er was geen arme onder hen.” (Mozes 7:18.)

Zoals wij hebben gezien bestaat Zion uit mensen, uit de heiligen Gods. Zion is al die mensen die gedoopt zijn, die de Heilige Geest hebben ontvangen, die zich houden aan de geboden. Zion is: de rechtvaardigen, of met andere woorden, zoals onze openbaring het zegt: „Dit is Zion — De reinen van harte.” (LV 97:21.)

De stad van Henoch

Nadat de Heer zijn volk „Sion” genoemd had, bouwde Henoch, zoals wij in de Schrift kunnen lezen, „een stad, die de Stad der Heiligheid, ja, Sion werd genoemd.” In de Schrift lezen wij bovendien dat „Sion ten hemel werd opgenomen”, waar „God het ontving in Zijn eigen schoot; en sedertdien werd er gezegd: Sion is gevloeden.” (Zie Mozes 7:69.)

Nadat het volk Gods was opgenomen — want het waren de mensen die in de hemel werden opgenomen, en niet de huizen van stenen en metselkalk, omdat er in de hemel al betere huizen zijn dan de mens op aarde kan bouwen — nadat deze rechtvaardige heiligen aan de andere zijde van de sluier mochten verder leven, zochten ook andere mensen, die zich bekeerd hadden en rechtvaardigheid

wensten, naar een stad met een fundament, een stad die door God was gebouwd. Ook zij „werden door de machten des hemels in Sion opgenomen.”

Ditzelfde Zion dat in de hemelen werd opgenomen, zal in het duizendjarig rijk terugkeren, wanneer de Heer Zion herstelt, en haar bewoners zullen zich verenigen met het nieuw Jeruzalem dat dan zal worden opgericht.

De vergadering Israëls

Dat een groot aantal van deze waarheden over Zion in het oude Israël bekend waren en werden onderwezen is duidelijk uit de vele verwijzingen die men in Jesaja, in Psalmen en elders in de Schriften aantreft. Jesaja noemde met name de ringen van Zion die in de dagen van de wederoprichting zouden worden opgericht.

Zoals iedereen weet, was het oude Israël onder de volkeren der aarde verstrooid, omdat men zich van de Heer had afgewend en afgoden aanbad. Zoals ook iedereen weet, bestaat de vergadering Israëls hierin dat men de waarheid aanvaardt, weer weet wie de Verlosser is en terugkeert tot de ware kudde van de Goede Herder. Of, om met het Boek van Mormon te spreken: de vergadering Israëls komt hierop neer dat men „weder in de ware kerk en kudde Gods wordt opgenomen” en vervolgens „wordt vergaderd” en „in landen van belofte zal wonen.” (Zie 2 Nephi 9:2.)

Het doel dat men met de vergadering Israëls bereikt is tweeledig: Allereerst moeten alle mensen die Christus op deze manier als hun Herder hebben gekozen, die zijn naam op zich hebben genomen in de wateren der doop, die zich hier door zijn Geest willen laten leiden en erfgenaam willen zijn van het eeuwige leven in het hiernamaals, — allereerst moeten al deze mensen vergaderd worden, zodat zij elkaar kunnen sterken en elkaar kunnen helpen nog beter te leven.

En in de tweede plaats moeten die mensen die naar de hoogste beloning in de eeuwigheid streven, daar zijn, waar zij de zegeningen van het huis des Heren kunnen ontvangen, zowel voor zichzelf als voor hun voorouders in Israël die zonder kennis van het evangelie gestorven zijn, maar die het met heel hun hart zouden hebben aangenomen, als zij daartoe de gelegenheid zouden hebben gehad. Het is duidelijk dat in het begin van deze bedeling Israël vergaderd moest worden naar de berg van het huis des Heren op de toppen van de bergen in Noord-Amerika. Alleen daar waren de gemeenschappen zo hecht dat de heiligen elkaar konden steunen. Alleen daar trof men de tempels van de Allerhoogste God aan, waar alle verordeningen der verhoging worden verricht.

Men zal de kerk overal ter wereld aantreffen

In de voorzienigheid van de Heer, die alle dingen weet, die Israël heeft verstrooid en dit uitverkoren volk nu weer vergadert, is het moment aangebroken, waarop de kudde van Christus zich over de gehele aarde dient te verspreiden, Onze kerk is nog niet in alle landen der wereld gesticht, maar dat zal ongetwijfeld het geval zijn vóór de wederkomst van de Zoon des Mensen.

Zoals het Boek van Mormon zegt: in de laatste dagen

zullen de „heiligen Gods over de ganse aarde zijn verspreid.” En zullen de „heiligen van de kerk van het Lam en . . . het verbondsvolk des Heren” — dat „over de gehele aarde” was verspreid — gewapend zijn „met gerechtigheid en met de macht Gods in grote heerlijkheid.” (Zie 1 Nephi 14:12-14.)

Een nieuwe tijd is aangebroken. De Kerk van Jezus van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is snel op weg een wereldkerk te worden. De groepen heiligen zijn nu, of zijn binnenkort, zo sterk dat zij hun eigen leden, zelf kunnen steunen en helpen. Waar zij wonen is dan van geen enkel belang. Waar behoefte is aan een tempel wordt een tempel gebouwd, en wij verwachten dan ook dat er in de toekomst in Zuid-Amerika nog heel veel tempels zullen worden gebouwd.

De ringen van Zion

Aan de uiteinden der aarde worden ook ringen van Zion opgericht. Ter overweging de volgende waarheden: Een ring van Zion is een deel van Zion. Men kan geen ring van Zion oprichten zonder daarmee niet tegelijk een deel van Zion op te bouwen. Zion is de reinen van harte. Wij worden rein van hart, wanneer wij ons laten dopen en gehoorzaamheid aan de dag te leggen.

Een ring heeft een aantal aardrijkskundige grenzen. Het oprichten van een ring is als het stichten van een Stad der Heiligheid. Iedere ring is de vergaderplaats voor de verloren schapen Israëls die binnen haar grenzen wonen. De vergaderplaats voor de Peruvianen wordt gevormd door de ringen van Zion in Peru, of de plaatsen, waar binnenkort een ring wordt opgericht.

De vergaderplaats voor de Chilenen is Chili, voor de Bolivianen Bolivia en voor de Koreanen Korea. Dit geldt voor ieder land, waar ook ter wereld. In ieder land wordt het verstrooide Israël opgeroepen te komen tot de kudde van Christus, tot de ringen van Zion, voor zover die in hun land zijn opgericht.

Jesaja voorspelde dat „in de komende dagen Jakob wortel zal schieten en Israël zal bloeien en uitspruiten, zodat zij

de wereld met vruchten vervullen.” De belofte des Heren luidt als volgt: „Gij zult ingezameld worden één voor één, kinderen Israëls.” (Jesaja 27:6, 12.)

Dat wil zeggen, Israël zal één voor één, gezin voor gezin, vergaderd worden tot de ringen van Zion, die in alle delen van de wereld zijn opgericht, zodat de hele aarde met de vruchten van het evangelie gezegend zal worden.

De broeders geven u de volgende raad: Bouw Zion op, maar bouw het op in het gebied, waar God u geboren heeft doen worden, in het land waarvan u de nationaliteit bezit. Bouw Zion op, waar u woont met uw familie en vrienden. Zion treft men ook hier in Zuid-Amerika aan en de heiligen die tot dit deel van Zion behoren dienen te zijn als zuurdesem, dienen een invloed ten goede te zijn binnen al deze landen.

En vergeet niet: God zal dat land zegenen dat zijn zaken zo regelt, dat het het werk des Heren ten goede komt.

Zion in de laatste dagen

Onderdeel van zijn werk is de opbouw van Zion in de laatste dagen. Hij heeft ons opgedragen dat werk voor Hem te doen. De fundamenten van Zion zijn reeds gelegd in Noord- en Zuid-Amerika, in Europa, in Azië, op de eilanden in de Stille Zuidzee en overal waar men ringen van Zion aantreft. Maar Zion is nog lang niet volmaakt. Wanneer zij volmaakt zal zijn, zal het haar vergaan zoals het het oude Zion verging — De Heer zal komen en te midden van zijn volk wonen.

Ons tiende Artikel des Geloofs zegt: „Wij geloven in de letterlijke vergadering van Israël.” Deze vergadering vindt plaats, wanneer de verloren schapen Israëls tot de kerk toetreden. De vergadering vindt plaats, wanneer hun zonden worden weggewassen in de wateren des doops, zodat zij weer rein van harte kunnen worden; en Zion is de reinen van harte.

Ons Artikel des Geloofs zegt dat „Wij geloven . . . in de herstelling van de tien stammen.” Deze herstelling zal in de toekomst plaatsvinden, wanneer de Heer Zion zal herstellen, zoals Hij beloofd heeft.

Ons Artikel des Geloofs zegt dat „Zion zal worden gebouwd op dit (het Amerikaanse) vasteland.” Ook dit zal in de toekomst gebeuren, en wel wanneer het volk des Heren aan kracht, macht en invloed zal hebben gewonnen in al die landen waarheen de Heer hen verstrooid heeft.

Ons Artikel des Geloofs zegt dat „Christus in eigen persoon op aarde zal regeren; en dat de aarde zal worden vernieuwd en haar paradijsheerlijkheid zal ontvangen.” Ook dit is toekomst en wij zien met oprecht verlangen uit naar de dag waarop dit zal plaatsvinden. (Zie tiende Artikel des Geloofs.)

De opbouw van Zion

Ieder van ons kan voor zichzelf Zion opbouwen door rein van hart te zijn. De belofte luidt immers: „Zalig de reinen van hart, want zij zullen God zien.” (Matteüs 5:8.) Ieder van ons kan de grenzen van Zion verleggen door zijn vrienden en kennissen in de kudden Israëls op te nemen.

Alles waarover wij hierboven gesproken hebben, vormt onderdeel van een groot plan des Heren. Hij wist van het begin af aan hoe de zaken zich zouden ontwikkelen. Hij heeft het stelsel ontwikkeld dat nu functioneert. Hij heeft zijn uitverkoren volk over alle landen der aarde verstrooid. Nu heeft Hij in onze dagen, in zijn goedheid en genade, de volheid van het eeuwig evangelie hersteld, door de hemelen te openen, door heilige engelen naar de aarde te zenden, door zelf vanuit de hemel te spreken en door de Heilige Geest over ons uit te storten. Hij heeft ons opgedragen Zion op te bouwen. Hij heeft ons opdracht gegeven het wereldse te overwinnen en het kwade de rug toe te keren. Hij heeft ons tot zijn rentmeesters en vertegenwoordigers gemaakt. Hij heeft ons opgedragen uit te gaan en de verloren schapen Israëls op te sporen. Hij wil dat wij hen uitnodigen lid te worden van de ware kerk en broeders en zusters te worden van de heiligen Gods.

Getuigenis

Dit is zo'n belangrijk werk dat het zijn weerga niet kent. Het evangelie van Jezus Christus is het heerlijkste dat men in de hemel of hier op aarde kent. Wij scheppen vreugde in de heerlijke waarheden des hemels die wij hebben ontvangen. Wij prijzen de Heer om zijn goedheid en genade. En wij weten, diep binnenin, dat deze dingen waar zijn en een goddelijk karakter dragen.

Door de openbaringen die de Heilige Geest mijn ziel geeft, weet ik dat dit werk waarmee wij bezig zijn waar is. Ik weet dat de Heer aan het roer staat en ik weet dat wij in ons pogen zullen slagen. De dag zal komen waarop de kennis van God de aarde zal bedekken als de wateren de bodem der zee. Wij zijn het meest gezegende, meest begunstigde volk op aarde. God schenkt ons de wijsheid, God schenkt ons de inzet en de toewijding, de ijver en het gezonde verstand om gestalte te kunnen geven aan zijn opdracht, door het evangelie zelf na te leven en onze eigen ziel te behouden en bovendien de rest van zijn kinderen met deze heerlijke beginselen der zaligheid te confronteren. Dit is het werk des Heren. Het is waar en daarvan getuig ik in de naam van de Heer Jezus Christus. Amen.

Vraag en antwoord

In hoeveel talen is het Boek van Mormon vertaald en hoeveel exemplaren zijn er verspreid, sinds de eerste druk?

Allen E. Litster, leider van de kerkelijke vertaal- en distributiedienst, belast met de officieel erkende talen. — Na de publicatie van de eerste vijfduizend exemplaren in het voorjaar van 1830 te Palmyra is het Boek van Mormon in zevenentwintig talen gepubliceerd. Hoewel het nu niet langer verkrijgbaar is in het Deseret Alfabet, het Welsh, Hawaïaans, Turks, Tsjechisch en Armeens, is het nog wel verkrijgbaar in de volgende talen: Engels, Deens, Duits, Frans, Italiaans, Spaans, Zweeds, Maori, Nederlands, Samoaans, Tahitiaans, Japans, Portugees, Tongaans, Noors, Fins, Rarotongaans, Chinees, Koreaans, Afrikaans, Thais en Indonesisch. Het Boek van Mormon is bovendien verkrijgbaar in brailleschrift.

Hoewel het Boek van Mormon nog lang niet het meest verspreide boek ter wereld is, zijn de distributiecijfers toch indrukwekkend. Vanaf 1830 zijn er over de gehele wereld door heiligen der laatste dagen ongeveer 18 miljoen exemplaren gedrukt. Ook door de gereorganiseerde kerk zijn exemplaren van dit boek gedrukt. Alleen al in 1976 verschenen ongeveer een miljoen exemplaren van deze heilige kroniek, verspreid over tweeëntwintig talen.

Ter vergelijking: Bijbel, of gedeelten daaruit, zijn in meer dan 1550 talen verschenen. In 1975 werden over de gehele wereld meer dan zes miljoen exemplaren van de Bijbel verspreid, naast de 300 miljoen boeken waarin gedeelten uit de Bijbel werden weergegeven.

De schattingen van het aantal bestaande talen variëren nogal eens en de talen worden niet altijd in dezelfde groepen ondergebracht. Toch kan men zeggen dat er vandaag de dag ongeveer 3500 talen worden gesproken. Ongeveer 114 van die talen worden ieder door meer dan een miljoen mensen gesproken. De tweeëntwintig talen waarin het Boek van Mormon nu verschenen is zorgen ervoor dat ongeveer 40 procent van de wereldbevolking dit boek kan lezen.

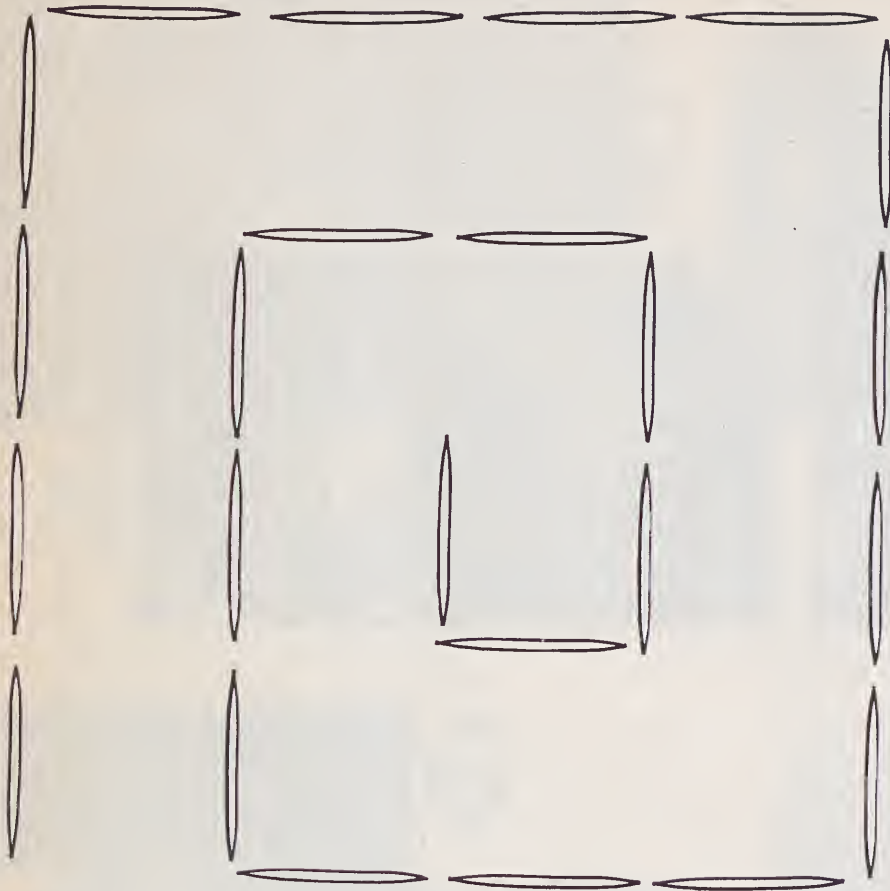
De vertaling van het Boek van Mormon is een geweldige taak waaraan letterlijk jaren en jaren vol geduld en onder veel gebed moet worden gewerkt. Er is niet alleen een helder inzicht in de leerstellingen voor nodig en een beheersing van zowel het Engels als de moedertaal, maar ook wordt men zo nu en dan geconfronteerd met zeer

speciale linguïstische problemen. Zo kennen de werkwoorden in het Engels en in vele andere talen bijvoorbeeld alleen een vorm voor enkelvoud en meervoud. Er zijn echter ook talen die niet alleen een vorm voor het enkelvoud en meervoud kennen, maar daarnaast ook nog over een speciale vorm beschikken die kan worden gebruikt voor twee personen. Wanneer een vertaler bijvoorbeeld de volgende woorden tegenkomt: „En toen ik, Nephi, deze woorden tot mijn broeders had gesproken, werden zij boos op mij,” (1 Nephi 7:16), moet hij eerst uitmaken of Nephi hier op twee of meer dan twee van zijn broers doelt. In een aantal talen bestaat geen equivalent voor „broeder”, dat of met „jongere broer” of met „oudere broer” moet worden weergegeven. De vertaler moet in een dergelijk geval beslissen of hij de broer van Jared diens jongere of diens oudere broer noemt. De meesten onder ons hebben het woord „betimes” dat in Leer en Verbonden 121:43 voorkomt, geïnterpreteerd als „van tijd tot tijd”, maar een zorgvuldig onderzoek heeft ons geleerd dat dit woord in de tijd van Joseph Smith betekende „op het ogenblik”. Wij hebben hiermee slechts drie eenvoudige voorbeelden gegeven om te laten zien waarom het tijdrovend is om het Boek van Mormon en andere Schriften te vertalen, en waarom de vertalers en reviewers zich trouw moeten laten leiden door de Geest.

In een aantal talen is de vertaling verzorgd door mensen die geen lid van de kerk waren, maar die door de Heer werden geïnspireerd en geleid bij de voltooiing van dit werk. Zo is het Boek van Mormon in het Afrikaans vertaald door een uiterst bekwame man, die door de lokale leiders ten zeerste was aanbevolen. Deze man vertelde dat hij, wanneer hij moeite met een bepaalde passage had, in andere talen naar een oplossing zocht. Als hij daarin ook niets kon vinden wat hem tevreden stemde, nam hij als laatste zijn toevlucht tot het gebed. Hij knielde dan neer en vroeg de Heer hoe de passage in zijn taal moest luiden. Hij werd dan nimmer teleurgesteld.

De mensen vragen ons vaak in welke „nieuwe talen” wij het Boek van Mormon vertalen, of in welke taal de kerk de volgende vertaling zal verzorgen. Aankondigingen van deze aard zijn voorbehouden aan het Eerste Presidium en het Quorum der Twaalf. Zij zullen hierover op de juiste plaats en op het juiste moment uitspraken doen. Wat wij wel weten is het volgende: het Boek van Mormon „bevat . . . de volheid van het evangelie van Jezus Christus.” (LV 20:9.) En de ouderlingen, priesters en leraars dezer kerk moeten de beginselen van Mijn evangelie onderwijzen, die in . . . het Boek van Mormon staan (LV 42:12), en in de laatste dagen zal „een ieder de volheid van het evangelie in zijn eigen tong, en in zijn eigen taal . . . horen,” (LV 90:11.) De Heer beslist zelf op welk moment en op welke manier Hij de beloften die Hij de mensen van alle tongen en talen heeft gedaan in vervulling zal doen gaan.

Miljoenen mensen in tientallen landen hebben het Boek van Mormon in tientallen talen gelezen en hebben een sterk getuigenis ontvangen dat het Boek van Mormon op waarheid berust. Iedereen die dit boek met aandacht leest, en daarom vraagt, kan dat getuigenis eveneens ontvangen.

Voor de grap

VIOLA M. ROBERTS

De truc met de lucifers

Geef alle leden van het gezin vierentwintig lucifers. Leg de lucifers neer zoals op de tekening staat aangegeven. De bedoeling is dat iedereen moet proberen zo vlug mogelijk drie vierkanten te maken. Daarbij mogen maar vier lucifers van plaats worden veranderd. Wanneer je weet hoe het moet, kun je de truc ook eens bij een paar vriendjes proberen. Die zullen het vast en zeker ook erg leuk vinden. De oplossing vind je op bladzijde 24.

Wat een gezin

Bij de familie Smit heeft iedere dochter evenveel broers als zusters, en heeft iedere zoon twee keer zo veel zusters als broers. Uit hoeveel zoons en dochters bestaat de familie Smit?

Oplossing: Vier dochters en drie zoons

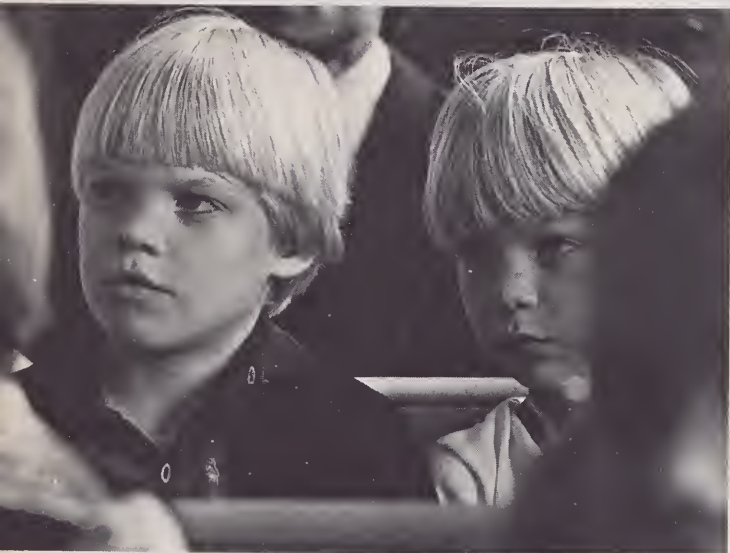
Welke kleur had de beer?

Een jager sloeg eens zijn tent op. Hij ging daarna een eindje wandelen. Hierbij liep hij 10 kilometer naar het zuiden en vervolgens 10 kilometer naar het westen. Daar kwam hij een beer tegen die hij neerschoot. Hij sleepte de beer naar zijn tent en moest daarbij een afstand van 10 kilometer afleggen. De vraag is nu: Welke kleur had de beer?

Oplossing: Wit, omdat het een ijsbeer is. De man heeft namelijk zijn tent op de noordpool opgezet. Daar kun je 10 kilometer naar het zuiden en vervolgens 10 kilometer naar het westen lopen en dan precies 10 kilometer van je uitgangspunt verwijderd zijn.

Paul wordt gedoopt

1 Paul bereidt zich op zijn doop voor door de zondagsschool te bezoeken en de jeugdwerkbijeenkomsten bij te wonen.

2

Met het gezin en zijn vriendjes woont hij ook de avondmaalsvergadering bij.

Paul bereidt zich ook voor door de Schriften te lezen.

3

5 De vader en moeder van Paul vertellen hem waarom deze verjaardag zo belangrijk is en wat het zeggen wil gedoopt te worden.

4 Op de gezinsavond wordt met het hele gezin de verjaardag van Paul gevierd.

Paul praat met zijn bisschop over de vraag of hij waardig is gedoopt te worden en of hij dat zelf ook echt wil.

6

7 Paul praat ook met onze hemelse Vader en zegt 's zaterdags een speciaal doop-gebed op.

8

Tijdens de doop zit Paul bij zijn vader en een aantal vriendjes die ook worden gedoopt. Zij moeten allemaal witte kleren dragen.

Na een openingslied en een gebed, wordt nogmaals in het kort verteld hoe belangrijk de doop is.

9

Ieder kind wordt door de persoon die de doop verricht het water ingeleid.

10

Wanneer het Pauls beurt is, doet zijn vader hem voor wat hij moet doen.

11

12

Dan heft de vader van Paul zijn hand op, zoals jullie op de foto zien, spreekt het gebed uit en doopt Paul door hem in het water onder te dompelen.

13

De familie van Paul is erg trots op hem, vooral opa en oma.

Na de doop verlaten Paul en zijn vader de doopvont. De volgende vastenvergadering wordt Paul bevestigd als lid van de kerk en ontvangt hij de gave des Heiligen Geestes.

14

De vuurzuil

DOOR MABEL JONES GABBOTT

De Lamanieten in het land van Nephi hoorden tot hun grote schrik dat er brand was in de gevangenis, en velen haastten zich om te zien wat er met Lehi en Nephi gebeurd was, die juist die dag terechtgesteld zouden worden. Voordat zij door een leger waren opgepakt, hadden zij achtduizend Lamanieten tot de kerk van God bekeerd. Omdat de zendelingen zo veel succes hadden gehad met de prediking van het evangelie, waren zij in de gevangenis gezet, waar zij vele dagen niet te eten kregen.

En nu was dan de dag aangebroken waarop de soldaten hun Nefitische vijanden zouden gaan doden.

Aminadab, een Nefiet van geboorte, die eens tot de kerk van God had behoord, haastte zich met de soldaten en de nieuwsgierige toeschouwers op weg naar de gevangenis. Toen zij daar aankwamen, zagen zij tot hun grote verbazing dat Nephi en Lehi door een vuurzuil waren omgeven. Maar het vuur was zo heet dat de Lamanieten niet dichtbij konden komen om de gevangenen te grijpen. En toen zij zagen dat Nephi en Lehi middenin de vlammen stonden en niet werden verbrand, waren zij helemaal met stomheid geslagen. Hoewel Nephi en Lehi door hun verblijf in de gevangenis waren verzwakt, vatten zij weer nieuwe moed, omdat zij beseften, dat zij door hun getrouwheid tegen hun vijanden werden beschermd. Zonder enige angst zeiden zij het volgende tegen de Lamanieten: „Vreest niet, want ziet het is God, Die u dit wonder heeft laten zien . . . dat gij de handen niet aan ons kunt slaan om ons te doden.”

Plotseling begon de aarde te beven en er verscheen een grote donkere wolk boven de mensen die daar aanwezig waren. De Lamanieten waren verstijfd van schrik en van boven de donkere wolk kwam een stem die zei: „Bekeert u, bekeert u, en tracht niet langer Mijn dienstknechten te doden, die Ik u heb gezonden om blijde tijdingen te verkondigen.

Zij hoorden deze stem en bemerkten, dat het geen geluid des donders was, maar . . . een zoete, volmaakt zachte stem, een fluistering, en ze drong toch door tot in het binnenste der ziel.

En niettegenstaande de zachtheid der stem beefde de aarde vreselijk en schudden de muren der gevangenis wederom alsof ze om zou vallen . . .”

Tot driemaal toe sprak de stem door de duisternis heen. En de Lamanieten konden zich niet bewegen,

omdat zij verstijfd waren van schrik. Toen draaide Aminadab zich om en zag hij het gezicht van Nephi en Lehi door de duisternis heen.

Aminadab riep tegen de mensen dat zij ook moesten kijken, dat zij de woorden van Nephi en Lehi moesten geloven, zich moesten bekeren en in Christus geloven. De Lamanieten riepen toen de Heer aan, met een gelovig hart en vol ootmoed. Plotseling verdween de donkere wolk en ook zij werden nu met een vuurzuil omringd.

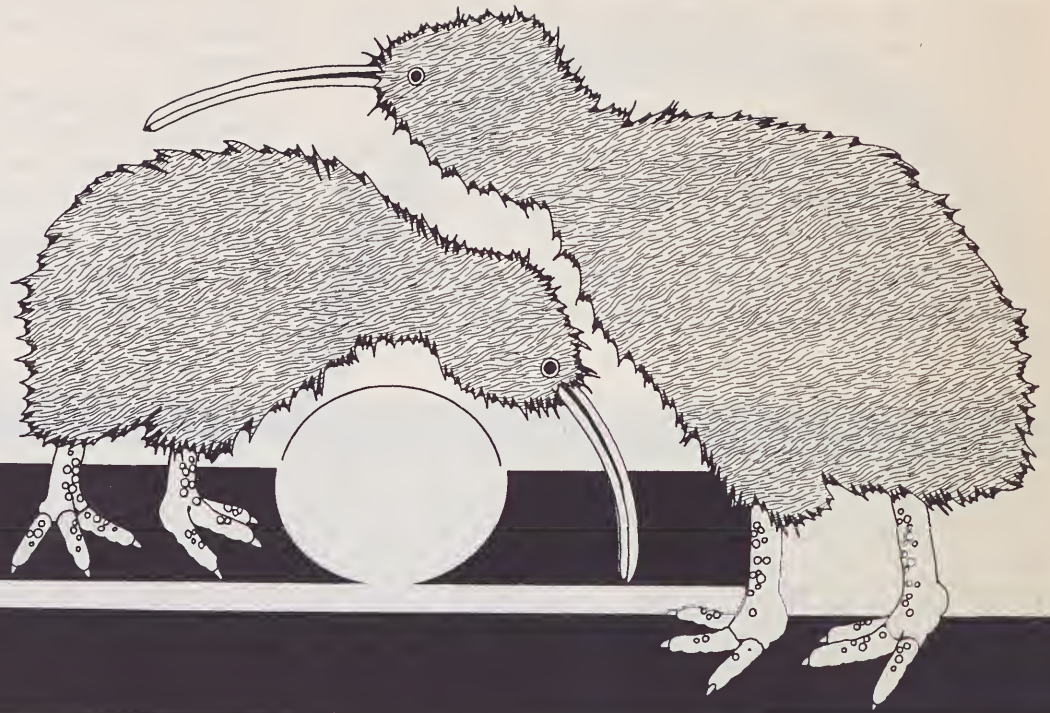
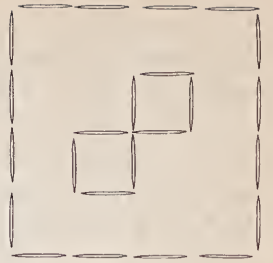
„En ziet, de Heilige Geest Gods daalde uit de hemel in hun hart neder, en zij werden als het ware met vuur vervuld en konden wonderbare woorden spreken.

En er kwam een stem tot hen, ja, een aangename stem als een fluistering, die zeide: Vrede, vrede zij met u wegens uw geloof in Mijn Geliefde, Die was sedert de grondlegging der wereld.”

Vreemde vogels

DOOR JOHN LOVELAND

Als men een schoonheidswedstrijd voor vogels zou houden, zou de kiwi uit nieuw-Zeeland al snel geen rol van betekenis meer spelen. Deze vogel ziet er nogal vreemd uit: als je hem ziet is het net een half-opgeblazen voetbal met haar, terwijl de lange slanke snavel doet denken aan het opblaasventiel van een bal dat vergeten is weg te halen. De kiwi hoort thuis in de bossen van Nieuw-Zeeland.

De kiwi ziet er niet alleen vreemd uit, maar verschilt ook nog in andere opzichten van andere vogels. Zijn veren zien eruit als dof, bruin haar. De vogel heeft geen staart en kan niet vliegen. Onder zijn haarachtige veren, zitten op de plaats waar bij de meeste vogels de vleugels beginnen, twee knobbeltjes, waarmee deze vreemde vogel niets kan doen. De kiwi is ook de enige vogel met „neusvleugels” aan het puntje van zijn snavel. Deze neusvleugels gebruikt hij bij het besnuffelen van voedsel.

Een volwassen kiwi weegt ongeveer 1500 gram, ongeveer evenveel als een kip. De eieren van de vogel kunnen een pond wegen, en zijn de grootste van alle

voegeieren, dat wil zeggen wanneer men de verhouding tussen de grootte van de vogel en de afmetingen van het ei bekijkt.

De kolibrie, het kleinste vogeltje ter wereld, moet veertien tot zestien dagen wachten voor zijn eieren uitkomen. De broedtijd van een kip is ongeveer 21 dagen. De struisvogel is de grootste vogel ter wereld en heeft een broedtijd van ongeveer 42 dagen. Hoe lang is nu volgens jullie de broedtijd van de kiwi? Ook in dit opzicht beantwoordt de kiwi weer aan zijn reputatie van vreemde vogel. De kiwi doet er namelijk 75 dagen over om zijn eieren uit te broeden! Als je naar Nieuw-Zeeland gaat is de kans erg groot dat je daar nooit een kiwi te zien krijgt, behalve dan natuurlijk in de dierentuin. In de vrije natuur brengen zij het grootste deel van de dag door in hun „huis”, een hol in de grond. 's Nachts komen ze dan naar buiten en gaan op zoek naar hun lievelingsvoedsel — wormen, insecten en bessen. De lange snavel van de kiwi komt goed van pas, wanneer de wormen uit de grond moeten worden getrokken.

Als kleine jongen werd ik zeer geboeid door olieverfschilderijen. Urenlang zat ik niet alleen te genieten van de penseelstreken die nog zichtbaar waren in de hardgeworden verf, maar bekeek ik ze ook zeer nauwkeurig. Ik werd vooral geboeid door de manier waarop de kleuren gemengd en naast elkaar gezet waren.

Het was bijzonder fascinerend. Toen ik wat ouder werd kon ik mijzelf niet langer beheersen. Ik moest het gewoon proberen!

Ik schafte mijzelf wat materiaal aan en op een avond, toen de andere gezinsleden allang lagen te slapen, waagde ik mij op het pad der schilderkunst.

Als eerste probeerde ik een schilderij van een prachtig landschap na te schilderen. Voorzichtig schilderde ik de lucht, de hele lucht met alle details. Ik probeerde zelfs mijn penseelstreken te laten lijken op de streken die ik op het origineel zag. Toen de lucht af was, schilderde ik de prachtige berg, in één keer! Toen de bomen, één voor één

natuurlijk en vervolgens het meer. En zo werkte ik langzamerhand naar de onderkant van het schilderij toe, totdat ik het laatste grassprietje helemaal onderaan het doek, op het enige witte plekje dat nog open was, had neergezet. Ik moest en zou mijn vader en moeder mijn „meesterwerk" laten zien.

Het schilderij was eigenlijk niet zo slecht, in aanmerking genomen dat ik op schildergebied nog niet zo veel had geleerd. In die ontwikkelingsfase zag ik bij voorbeeld nog niet dat de kleuren die uit het meer weerspiegeld werden, niet harmonieerden met de kleuren van de objecten die weerspiegeld werden. Ook zag ik niet dat het perspectief en de verhoudingen verre van juist waren.

Pas toen ik de kunstacademie bezocht, besepte ik dat grote kunstenaars geen schilderijen maken door bovenaan het doek te beginnen en zo systematisch naar beneden te werken. In plaats daarvan proberen zij zich voor te stellen hoe het hele schilderij dat zij willen schilderen eruit

Met kunstenaarsblik een les voorbereiden

DOOR THEO E. McKEAN

dient te zien. Vervolgens proberen zij aan alle onderdelen van dat beeld dat zij in gedachten hebben min of meer gelijktijdig gestalte te geven.

Door hier en daar een lijntje en door hier en daar wat verf toe te voegen ontstaat er tenslotte een harmonieus en geordend geheel.

Zo is het ook met het onderwijzen en in zich opnemen van het evangelie van Jezus Christus.

Grote leerkrachten

Grote leerkrachten geven hun lessen niet als een automaat en leggen in hun lessen niet al te veel starheid aan de dag. In plaats daarvan proberen zij zich een duidelijk beeld te vormen van hetgeen door de leerling moet worden geleerd en zichzelf een doel te stellen dat moet worden bereikt. De manier waarop een leraar een les geeft moet aan verandering onderhevig zijn, zodat een leerling een waarheid in zijn eigen groei- en ontwikkelingspatroon kan inpassen.

Leerlingen ontplooiën zich niet als leerkrachten hen met de waarheid confronteren, maar als zij deze waarheid in zich opnemen, aanvaarden, eraan wensen te gehoorzamen. Zoals de kunstenaar open moet staan voor de details van het tafereel vóór hem, dat constant aan verandering onderhevig is, zo moet ook de leerkracht gevoelig zijn voor de vele verschillende behoeften en stemmingen die onder de leerlingen leven.

Over zijn eigen houding tegenover het geven van onderwijs heeft de Heiland gezegd: „Ik zal de kinderen der mensen regel op regel geven, en voorschrift op voorschrift, hier een weinig, en daar een weinig. Gezegend zijn zij, die naar Mijn voorschriften luisteren, en het oor lenen aan Mijn raad, want zij zullen wijsheid verwerven; want aan hem, die ontvangt, zal Ik meer geven, en van hen, die zullen zeggen: Wij hebben genoeg, zal worden weggenomen, wat zij hebben.” (2 Nephi 28:30.)

Zo zien wij dus dat de „hoeveelheid” waarheid die door de leerkracht in een bepaalde situatie naar voren wordt gebracht bepaald wordt door de vraag of de leerling er gereed voor is en of hij een voldoende mate van ontwikkeling bezit.

Aangezien onze taak als leerkracht een grote plooibaarheid eist, is het erg belangrijk dat wij van tevoren onze manier van lesgeven bepalen.

Doelstellingen

Wij dienen ons allereerst bezig te houden met het doel van de les die wij willen geven. „In het onderwijs is er iets waar we naar toe moeten, we moeten een plan maken. Wij moeten zeer veel zorg besteden aan de doelstellingen. Gelukkig wordt er in de kerk veel werk besteed aan de voorbereiding van het lesmateriaal. De doelstellingen worden met zorg besproken en de plannen worden met zorg opgesteld, zodat men zichzelf, na enige bestudering van het lesboek, een aantal doelen kan stellen.”

Lesboeken

Iedere les, die in de kerk wordt opgesteld, onderwezen en

ontvangen dient een doel te hebben. In de praktijk dient het doel op drie verschillende niveaus tot uitdrukking te worden gebracht: een niveau voor de samensteller, een voor de leerkracht en een voor de leerling.

Het lesdoel wordt in de eerste plaats gebruikt door een samensteller en dient om hem te leiden bij het vinden en kiezen van bronmateriaal voor een bepaalde les. De leerkracht maakt gebruik van de doelstelling die in de les wordt vermeld, vooreerst bij de voorbereiding van het onderwerp dat hij wil behandelen. Hij moet de doelstelling een vorm kunnen geven, die zinvol is binnen de cultuur, waarvan hij deel uitmaakt en die is afgestemd op zijn eigen persoonlijkheid en de algemene behoeften van zijn leerlingen.

En tenslotte geeft een les met een doel een leerling inzicht in een beginsel dat hij zelf kan toepassen. Wanneer de leerling de doelstelling uit de les voor zichzelf tot doel maakt, dan pas is de les geslaagd.

Het geven en ontvangen van onderwijs is echter geen proces dat zonder krachtsinspanningen plaatsvindt.

Vele jaren geleden werd op de afdelingsvergadering van de zondagsschool, welke plaatsvond tijdens een algemene conferentie, de volgende raad gegeven:

„De profeet Joseph Smith en Oliver Cowdery waren beiden gezegend met de gave der vertaling. Oliver verloor deze gave echter en de openbaringen vertellen ons waarom. Hij dacht dat hij God alleen maar behoefde te vragen en dat hij dan vanzelf, zonder zich verder in te spannen, de vertaling zou ontvangen. Omdat hij zijn eigen verstand niet liet werken, om zodoende zelf een vertaling te bedenken, werd deze gave hem ontnomen. Zo is het ook met de leerkracht . . . Denk voor uzelf na over iedere les, smeeke Gods zegen erover af en zet u er zoveel mogelijk voor in. Dan zal uw gave toenemen en zult u succes hebben.” (Horace Cummings, Conference Report, October 1902, p. 96.)

Bekleed met zijn roeping

Op diezelfde algemene conferentie zei broeder James E. Talmage het volgende: „Er is gesproken over leerkrachten die nog niet zo effectief mogelijk onderwijs geven. Dit heeft voor een deel te maken met de kleding van de leerkracht . . . Ik bedoel hier niet de stijl van de kleding of de bloemen en veren op een hoed, maar de kleding van de geest. De leerkrachten dienen het gewaad van hun roeping te dragen . . . anders zullen zij nooit effectief kunnen lesgeven.

Toen het gewaad van Elia diens opvolger ten deel viel, was het duidelijk dat ook de geest van zijn roeping werd overgedragen. Zonder zijn geest kunnen wij niets bereiken. En dus, broeders en zusters, geef ik u de raad: streef ernaar en werk ervoor en de geest van uw roeping zal de geest van de ijver verwekken — de godvrezende ijver, die zal leiden tot succes in het werk waartoe u bent aangesteld.

Mijn hart sprong op van vreugde, toen ik hoorde hoe er van hogerhand een beroep werd gedaan op de leerkrachten om zich door studie voor te bereiden op hun werk, zich er serieus voor in te spannen en niet van de Heer te ver-

wachten dat Hij het allemaal voor ons zal doen . . . De Geest des Heren komt tot hem, die haar zoekt." (Broeder James E. Talmage, *Conference Report*, October 1902, p. 96.)

Flexibiliteit in de te gebruiken methoden

Wanneer we nadenken over de manier waarop wij de leerlingen in onze les met een bepaald beginsel willen confronteren, dan dienen wij ijverig de leiding van de Geest te zoeken, zodat wij een verstandig gebruik kunnen maken van het lesmateriaal dat wij bezitten.

President Ezra Taft Benson van de Raad der Twaalf sprak hierover de volgende verhelderende woorden:

„De voornaamste doelstellingen van de Heer blijven hetzelfde: de verlossing en verhoging van zijn kinderen.

Meestal geeft de Heer de algemene doelstellingen die moeten worden verwezenlijkt en een aantal richtlijnen die men kan volgen, maar Hij verwacht dat wij zelf de details en de te gebruiken methoden uitwerken. Men bepaalt de methode en de te volgen procedure meestal door studie en gebed en door zo te leven dat men de ingevingen van de Geest kan ontvangen en opvolgen. Mensen die op geestelijk gebied niet zo ver ontwikkeld zijn, zoals bij voorbeeld de mensen uit de dagen van Mozes, moet men voor bepaalde zaken een duidelijke opdracht geven. Vandaag de dag echter bestuderen de mensen die geestelijk op hun qui vive zijn, de doelstellingen, controleren de richtlijnen die door de Heer en zijn profeten gegeven zijn en gaan vervolgens onder veel gebed over tot daden — zonder daarbij op een duidelijke opdracht te wachten. Deze houding bereidt de mensen voor op de goddelijkheid.

Het hoofddoel van het zendingswerk, het tempelwerk, de zorg voor de noodlijdenden en de juiste opvoeding van onze kinderen is altijd hetzelfde geweest; alleen hebben er verschillende methoden bestaan om deze doelen te bereiken. Wachten op het nieuwste wereldomvattende kerkeprogramma.

Soms wacht de Heer vol hoop, tot zijn kinderen zelf tot actie overgaan; wanneer zij dit niet doen, dan zullen zij de grote beloning ontlopen. De Heer zal dan de hele zaak als afgedaan beschouwen en hen zelf de gevolgen hiervan laten ondergaan of Hij zal ons nog gedetailleerder aanwijzingen geven. Ik ben echter bang dat de beloning over het algemeen kleiner zal worden, naarmate de Heer meer details moet geven.

Datgene doen wat in de gegeven omstandigheden juist is

Als leerkrachten die geroepen zijn om als „vissers van mensen" op te treden (Zie Jeremia 16:16, Matteüs 4:19), moeten wij ons bij onze opdracht met vastberadenheid werpen op *datgene* wat wij moeten onderwijzen. Wat betreft het *presenteren* van de les: wij moeten zo plooibaar zijn, dat wij *ons net ook aan de andere zijde van de boot uitgooien*, wanneer de Geest ons dat ingeeft.

Door zo te handelen kunnen wij veel mensen tot Christus bekeren — En ook als wij slechts één ziel zouden bekeren, hoe groot zal dan de vreugde met deze ene ziel in het koninkrijk van onze Vader zijn! (Zie LV 18:15-16.)

Doelstellingen bij het lesgeven

DOOR BOYD K. PACKER

Leerkrachten zijn de schatbewaarders van de tijd. Zij treden op als makelaar en helpen grote groepen leerlingen hun tijd op de juiste wijze te besteden. Zij dragen de verantwoordelijkheid iedere leerling dividenden uit te keren die overeenkomen met hetgeen hij heeft geïnvesteerd.

Als makelaar die het beheer voert over de tijd van iemand anders, moet u het volgende in overweging nemen.

Het is altijd nuttig wanneer men tegenover zichzelf reenschap aflegt van de tijd die men gebruikt. Bepaal voor uzelf bewust wat u met gebruik van de tijd denkt te bereiken. Met andere woorden, zorg ervoor dat u een doel heeft.

Denk er goed over na en beslis welke ideeën of beginselen de leerlingen als dividend zullen ontvangen voor de tijd die zij hebben geïnvesteerd. Leerlingen onthouden in de regel ideeën en beginselen en zelden feitenmateriaal.

Kies uit de grote hoeveelheid feiten die tot uw beschikking staan voldoende feiten om uw idee mee toe te lichten. Kies zoveel feitenmateriaal als u nodig heeft om de ideeën over te brengen en zorg ervoor dat u niet zoveel feiten naar voren brengt dat de ideeën er onder bedolven raken.

Begin de lessen die u in de kerk geeft zo efficiënt mogelijk. Wanneer u begint met een korte indrukwekkende me-

ditatie, maakt u een zeer verstandig gebruik van de tijd, omdat de leerling zich dan op de les kan voorbereiden. Een dergelijke meditatie moet onmiddellijk gevolgd worden door een of andere productieve activiteit.

Probeer te ontdekken wat u ermee bereikt als u alle tijd aan uzelf trekt. Is de verstandigste leerkracht niet de leerkracht die zijn leerlingen een groot gedeelte van de tijd gunt en hen helpt deze tijd zo verstandig mogelijk te gebruiken?

Wees uzelf ook tijdens het geven van de les bewust van het beginsel tijd. Houd een bepaalde regelmaat aan bij het behandelen van de les, de unit, en de cursus, en ga systematisch te werk. Denk hierbij aan de moraal uit de fabel van de schildpad en de haas.

De alerte, efficiënte leerkracht ontvangt een dubbel dividend in de vorm van gedisciplineerde leerlingen, die onder de indruk zijn van de les. Denk eraan dat leerlingen, zoals iedereen, niet graag een leerkracht volgen die dikwijls afdwaalt, die zijn tijd verknoeit.

Punctualiteit is een essentiële eigenschap voor een leerkracht. Het is de fundering waarop verder gebouwd moet worden, niet slechts een verfraaiing.

Een van de meest effectieve technieken die wij kunnen gebruiken bij het lesgeven is de leerling de indruk geven dat wij zijn tijd waardevol vinden. Vijf minuten per les voor het voorlezen van de presentielijst komt neer op een totaal van veertien uur en tien minuten over het gemiddelde schooljaar. De efficiënte leerkracht kan dit gemakkelijk terugbrengen tot een uur en dertig minuten, hetgeen heel wat minder is, als hij zich door een leerling laat assisteren. Het voorlezen van de presentielijst, het uitdelen van papieren, te laat beginnen en overbodige administratieve handelingen, kunnen maken dat in de gemiddelde les twintig procent van de tijd verloren gaat. Er kunnen zelfs meer uren verloren gaan dan het totale aantal uren voor menig vak aan de universiteit. Een leerkracht verbonden aan de zondagsschool kan per jaar wel meer dan vier uur kwijt zijn aan het voorlezen van de presentielijst . . .

Het voorbereiden van de les

De lessen uit het evangelie zijn in wezen lessen waarin het gaat om houding en gedrag. De feiten zijn meer instrumenten om een bepaalde betekenis over te brengen. Om de tijd van de vele personen in een klas zo goed mogelijk te beheren, moet de leerkracht veel tijd besteden aan de voorbereiding van de les. De feiten uit de les vormen het technische raamwerk. Men maakt zich deze feiten eigen door studie. De „finishing touch” kunt u aanbrengen op die momenten waarop u met iets anders bezig bent. Wanneer u met de handen en niet met uw geest werkt, wanneer u reist, wanneer u ergens moet wachten, kunt u als vindingrijke leerkracht niet alleen de les van de volgende dag voorbereiden, maar ook algemene voorbereidingen treffen voor een groot aantal toekomstige lessen, door de natuur en het leven om u heen gade te slaan en door te bidden.

Denk er aan dat de Heiland dikwijls bad, mediteerde en

observeerde, zoals u in zijn gelijkenissen en andere onderwijzingen kunt zien.

Grote leerkrachten maken altijd verstandig gebruik van hun tijd. Een leraar die zijn leerlingen wist te inspireren vertelde, nadat men hem een compliment had gemaakt voor zijn geweldige kennis van de literatuur waarmee hij zijn lessen verrijkte, dat hij het grootste gedeelte ervan uit zijn hoofd had geleerd, als hij achter de ploeg liep. Een andere leerkracht, die over een eindeloos arsenaal aan illustraties en verhalen leek te beschikken vertelde dat hij het grootste gedeelte van zijn voorraad had verzameld op die momenten waarop hij iets anders aan het doen was.

Het uitdrukkelijke bevel uit de Schriften: „Verzamelt steeds als schatten de woorden des levens in uw gedachten, en op het juiste ogenblik zal u datgene worden gegeven, dat een ieder moet worden toegemeten,” (LV 84:85), is van veel betekenis voor diegenen die het evangelie van Jezus Christus onderwijzen. Laat uw geest voortdurend bezig zijn met observeren, mediteren en bidden. En zorg ervoor dat u altijd potlood en papier bij de hand hebt om hetgeen u hebt overdacht in het kort op te schrijven voordat het even snel en definitief verdwijnt als de tijd zelf. (Hoofdstuk 30, „Leerkrachten, de schatbewaarders van de tijd,” blz. 216-220.)

In het onderwijs is er iets waar we naar toe moeten, moeten wij een plan maken. Wij moeten zeer veel zorg besteden aan de doelstellingen. Gelukkig wordt er in de kerk veel werk besteed aan de voorbereiding van het lesmateriaal. De doelstellingen worden met zorg besproken en de plannen worden met zorg opgesteld, zodat men zichzelf na enige bestudering van het lesboek een aantal doelen kan stellen.

Het overzicht

Ik heb het altijd als zeer nuttig ervaren dat de leerling aan het begin van het jaar een overzicht geboden krijgt van de gehele cursus. Als de leerling een overzicht heeft van de cursus of van het onderwerp, dan kan de leerkracht later op dit overzicht teruggrijpen en de details „invullen”. Op deze manier zal men veel meer kunnen onderwijzen . . . De leerlingen weten nu waar ze naartoe werken en doen „onderweg” de nodige informatie op. De les wordt nu veel zinvoller voor hen. Zij hebben nu, anders gezegd, een doel waar zij naartoe kunnen werken . . .

Laat het ontwerp zien

Als ik aannemer was, en belast werd met de bouw van een kantoor of een winkelcentrum, dan zou ik ervoor zorgen dat alle mensen die eraan moesten werken het ontwerp te zien kregen. Misschien zouden een aantal details te gespecialiseerd zijn, maar toch zou ik iedereen de perspectivische tekening van het gebouw willen laten zien, zodat men zou gaan weten hoe het eruit zou komen te zien. Dan zouden zij tenminste enig idee hebben van de manier waarop hun werk in het grote geheel past . . .

Een duidelijke doelstelling

Een verstandige leerkracht stelt zichzelf bij de voorbereiding van een les een duidelijk doel. Hij beslist van tevoren wat hij wil onderwijzen en waarom hij dit wil onderwijzen.

Zo kan men bijvoorbeeld een geschiedenis geven over het martelaarschap van de profeet Joseph Smith en over diens opvolging door Brigham Young, die na hem president van de kerk werd, zonder dat de leerling uit deze les enige lering kan trekken. Als de leerkracht zich echter een duidelijk doel gesteld heeft, kan hij de les voor de leerlingen zinvol maken.

Het is erg belangrijk dat de lessen op onszelf betrekking hebben.

„Daarom sprak ik tot hen en zeide: Hoort de woorden van de profeet, gij, die een overblijfsel zijt van het huis Israëls; hoort de woorden van de profeet, die aan het ganse huis Israëls werden geschreven en *past die op uzelf toe*, opdat gij hoop moogt koesteren, zowel als uw broederen, van wie gij zijt afgebroken; want op deze manier heeft de profeet gesproken.” (1 Nephi 19-24. Cursivering toegevoegd.)

Wat heb ik eraan?

Als de boodschap niet op onszelf van toepassing is, zal vooral de jonge mensen de betekenis ervan ontgaan. Zo hebben jonge mensen vaak moeilijkheden met het verband tussen de gebeurtenissen uit het Oude of Nieuwe Testament of uit de geschiedenis van de kerk en de gebeurtenissen die nu plaatsvinden. Als de les op henzelf van toepassing wordt gemaakt, zien zij eerder in dat de les inderdaad ook op hen betrekking heeft.

Een leraar gebruikt bij de voorbereiding van zijn lessen de „wat-heb-ik-eraan-test”. Tijdens de voorbereiding hield hij er rekening mee dat een van zijn leerlingen de vraag zou kunnen stellen „Wat heb ik eraan?” De leraar probeerde dan voor zichzelf te verklaren waarom de onderwijzing of de les op het heden betrekking had. Hierdoor trad een verandering op in zijn manier van voorbereiden en lesgeven. Als wij de kloof tussen het verleden en het heden kunnen overbruggen, dan kunnen de jongeren een verandering ten goede ondergaan.

Wanneer een leerkracht zijn doelstellingen aan het papier toevertrouwt of hij nu in klasseverband, in het gezin of in een toespraak een bepaald idee naar voren brengt, doet hierbij niet terzake, doet hij er verstandig aan hierbij de volgende formule toe te passen.

Bepaal allereerst wat u wilt onderwijzen en schrijf dan het volgende neer:

..... zodat

In de open ruimte schrijft u iets neer dat u graag door de leerlingen verwezenlijkt wilt zien en dat betrekking heeft op hetgeen u heeft behandeld.

Als u bijvoorbeeld meisjes een les geeft over de herstelling van het priesterschap kan de formule er als volgt uitzien:

Titel van de les:

De herstelling van het priesterschap.

Doelstelling:

Laten zien dat het priesterschap door hemelse boodschappers, die daartoe bevoegd waren, werd hersteld.

Zodat:

De meisjes de jongens met wie zij omgaan ertoe zullen bewegen de priesterschapsvergaderingen regelmatig bij te wonen en ervoor zorgen dat de jongens deze vergaderingen hoog op hun prioriteitenlijstje zetten.

Als u zo te werk bent gegaan, zult u tijdens de les iets anders zeggen dan u normaal gedaan zou hebben. U hebt nu iets waaraan de meisjes kunnen werken, wanneer zij de boodschap van de les in praktijk willen brengen.

Dit is de schakel met het heden. In de les vertelt u iets over de jongens met wie de meisjes omgaan. U vertelt hoe een meisje een jongen kan aanmoedigen om de priesterschapsvergadering bij te wonen. U kunt voorbeelden uit hun eigen leefwereld in de les verwerken, en u dient u niet alleen te beperken tot de geschiedenis. Een leerkracht kan bijvoorbeeld het lesboek precies aanhouden en de historische feiten juist overbrengen, terwijl de meisjes in de klas zitten met een berustende uitdrukking op hun gezicht, omdat zij zich afvragen wat zij eraan hebben. Als u het ingrediënt „zodat” in de les verwerkt, dan kunt u er zeker van zijn dat u op een gegeven moment onderwerpen zult aanroeren, die de leerlingen interesseren . . . Het is erg nuttig dat de leerkracht met zijn leerlingen in de wereld begint en hen vervolgens voorzichtig naar de top van de heuvel leidt, waar hij hen de werelden die achter de heuvelen liggen kan laten zien.

In 1938 . . . sprak president J. Reuben Clark, Jr. over „De Blauwdruk van het kerkelijk onderwijs.” In bijna „schriftuurlijke” bewoordingen zette hij de doelstellingen uiteen die zij moeten volgen die in de kerk onderwijs geven.

„De kerk is de georganiseerde priesterschap Gods; het priesterschap kan zonder de kerk bestaan, maar de kerk kan niet zonder het priesterschap bestaan. De kerk heeft allereerst tot taak het individuele lid te onderwijzen, aan te moedigen, te helpen en te beschermen bij zijn streven naar een volmaakt leven, zowel wat de stoffelijke als wat de geestelijke zaken betreft, of zoals de Meester het in het evangelie zei: „Gij dan zult volmaakt zijn, gelijk uw hemelse Vader volmaakt is.” Ten tweede dient de kerk de leden collectief bij het naleven van het evangelie, zowel in stoffelijk als in geestelijk opzicht te steunen, te onderwijzen, aan te moedigen en te beschermen. Ten derde heeft de kerk tot taak ten strijde te trekken, om de waarheid te verkondigen, op alle mensen een beroep te doen zich te bekeren en in gehoorzaamheid aan het evangelie te leven, „want iedere knie zal zich buigen, en iedere tong zal belijden.”

Bij dit alles zijn er twee dingen die de kerk en alle leden van de kerk niet over het hoofd mogen zien, niet mogen vergeten, verdoezelen of negeren:

Allereerst: Dat Jezus Christus de Zoon van God is, de Eniggeborene van de Vader in het vlees, de Schepper der wereld, het Lam Gods, het Offer voor de zonden der wereld en het Zoenoffer voor Adams overtreding. Dat Hij werd gekruisigd; dat zijn geest zijn lichaam verliet; dat Hij stierf; dat Hij in het graf werd neergelegd; dat op de derde dag zijn geest met zijn lichaam werd herenigd en Hij weer levend werd; dat Hij uit het graf verrees als opgestaan

wezen, als volmaakt Wezen, als Eersteling onder de opgestanen; dat Hij later naar de Vader opsteeg; en dat door zijn dood en zijn opstanding ieder mens die hier op aarde heeft geleefd, vanaf het begin van de schepping eveneens opgewekt zal worden. Deze leerstelling is al zo oud als de wereld. Job zei het volgende: „Nadat mijn huis aldus geschonden is, zal ik uit mijn vlees God aanschouwen, die ik zelf mij ten goede aanschouwen zal, die mijn eigen ogen zullen zien en niet een vreemde.” (Job 19:26, 27.)

Het opgestane lichaam is een lichaam van vlees, beenderen en geest, en Job verwoordde dan ook een belangrijke en eeuwige waarheid. De leden van de kerk moeten deze positieve zaken en alle andere zaken die daar logischerwijs uit voortvloeien in alle oprechtheid en met heel hun hart geloven.

Het tweede waarin wij allen met heel ons hart moeten geloven is: Dat de Vader en de Zoon werkelijk in hoogsteigen persoon in een visioen in de bossen verschenen zijn aan de profeet Joseph Smith; dat Joseph en anderen daarna nog meer hemelse visioenen hebben ontvangen; dat het evangelie en het heilig priesterschap naar de orde van de Zoon inderdaad op aarde werden hersteld, nadat de vroegchristelijke kerk dit priesterschap door afval was kwijtgeraakt; dat de Heer zijn kerk wederom met behulp van Joseph Smith heeft opgericht; dat het Boek van Mormon is wat het beweert te zijn; dat de profeet talloze openbaringen heeft ontvangen voor de leiding, opbouw, opzet en bemoediging van de kerk en haar leden; dat de opvolgers van de profeet, eveneens door God geroepen, al naar gelang de behoeften van de kerk, openbaringen hebben ontvangen, en dat zij openbaringen zullen blijven ontvangen, wanneer de kerk en haar leden er, bij het naleven van de waarheid waarover zij reeds beschikken, nog meer nodig zullen hebben; dat dit met recht De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen is; dat haar belangrijkste geloofspunten de wetten en beginselen uit de Artikelen des Geloofs zijn. Ook deze feiten en alle zaken die er uit voortvloeien mogen niet veranderd of gewijzigd worden. Men mag ze niet afzwakken of negeren, niet wegredeneren of onder tafel vege. Zonder deze twee belangrijke geloofspunten zou de kerk niet langer de kerk zijn.

Iedereen die deze leerstellingen met betrekking tot Jezus van Nazareth of met betrekking tot het evangelie en het heilig priesterschap niet ten volle aanvaardt, is geen heilige der laatste dagen. De honderdduizenden getrouwe, godvrezende mannen en vrouwen die lid zijn van de kerk, geloven hierin met heel hun hart. Met dit geloof steunen zij de kerk en haar organisatie.

Ik heb deze zaken naar voren gebracht, omdat zij de lengten breedtegraden vormen die de plaats bepalen die de kerk in de wereld en in de eeuwigheid inneemt. Wanneer wij onze werkelijke positie kennen, kunnen wij onze koers, indien nodig, wijzigen; kunnen wij opnieuw de juiste koers bepalen. Dit is ook het juiste moment om u te herinneren aan de woorden van Paulus die sprak:

„Maar ook al zouden wij, of een engel uit de hemel, u een evangelie verkondigen, afwijkend van hetgeen wij u verkondigd hebben, die zij vervloekt!” (Gal. 1:8.) Deze woor-

den van president Clark, gesproken namens het Eerste Presidium, zijn voor mij het uitgangspunt voor de leerkrachten in de kerk. Er gaat geen jaar voorbij waarin ik deze tekst niet zorgvuldig overlees. Iedere leerkracht in de kerk zou deze toespraak in zijn geheel moeten lezen . . . Mogen wij allen, als ouders en leerkrachten in de kerk, de wijze raad die hier wordt gegeven opvolgen en ons onderwijs van belangrijke evangelische beginselen verbeteren. (Hoofdstuk 18, „Doelstellingen”, pp. 119-122, 125-129.)

(vervolg van blz. 4)

ten opzichte van hun leiders, door nederig te zijn en zich te onderwerpen aan de geest en de wil van de Heer.

Een van de belangrijkste lessen die het Boek van Mormon en andere teksten uit de Heilige Schrift ons bieden is wel dat de profetieën en voorspellingen van de profeten Gods altijd bewaarheid worden. Deze heilige mannen spreken namens de Heilige Israëls. Wij zien hoe de rechtvaardigen volgens de profetie rijkelijk gezegend worden en hoe de goddelozen hun afschuwelijke ondergang tegemoet gaan.

Wij weten dan ook dat de Heer meent wat Hij zegt, of Hij nu grote zegeningen belooft of met de ondergang dreigt.

Met een dergelijke kennis, verkregen door het lezen en bestuderen van het Boek van Mormon, zijn wij beter voorbereid op het leven dat wij moeten leiden. De omstandigheden waarin wij leven verschillen niet zo veel van de omstandigheden waarin de Nefieten verkeerden. Wij zijn gezegend met het Boek van Mormon en dubbel gezegend wanneer wij dit boek lezen en bestuderen, zoals nu overal ter wereld op grote schaal gebeurt. Wij ontvangen deze zegeningen, wanneer wij de belangrijke lessen uit deze geïnspireerde teksten kennen en in praktijk brengen. Het aantal lessen dat het Boek van Mormon ons biedt is groot. Ik heb u een aantal van de meest belangrijke genoemd. Ik geef hier uiting aan mijn liefde en dankbaarheid voor het Boek van Mormon en de invloed die het op mij gehad heeft. Ik bid dat wij er allen nog meer zegeningen van onze Heer en Heiland Jezus Christus door mogen ontvangen en Hem er nog meer door kunnen behagen.

Zonsondergang op het strand van Salalah. Nog altijd varen uit deze baai, waar Nephi wellicht zijn schip heeft gebouwd, de vissersschepen uit.

Op zoek naar Lehi's reisroute

Deel 3

DOOR LYNN M. EN
HOPE A. HILTON

Foto's van Gerald W. Silver

Overvloed

Onze pogingen een visum te verkrijgen voor een bezoek aan Salalah in Dhofar werden beloond. (Zie illustratie 7.) Wij hadden maanden tevoren in de Verenigde Staten een verzoek om een visum ingediend. Dit verzoek werd beleefd, maar in niet mis te verstane bewoordingen, van de hand gewezen. Dhofar was een door Oman en Jemen betwist gebied, en niet bepaald een veilig oord voor toeristen. Toen wij in Maskate, in Oman aankwamen, vervoegden wij ons bij de minister van voorlichting, een jonge man, die vloeiend Engels sprak. Wij legden hem uit dat wij helemaal uit Amerika waren gekomen om de bomen in Salalah te bekijken, omdat wij over een oud boek beschikten, waarin verteld werd hoe een Semitische familie eens een schip bouwde. Misschien hadden zij hiervoor de bomen uit Salalah gebruikt. In ieder geval voeren zij met dit schip naar Amerika, waar hun afstammelingen later de Amerikaanse Indianen werden. De man was hierover zeer verbaasd.

„Ik kom oorspronkelijk uit Salalah. Er zijn daar inderdaad

erg grote bomen, maar dit verhaal heb ik nog nooit gehoord.” Hij was bereid ons een pas te geven, waarmee wij het omstreden gebied konden betreden, als wij konden zorgen voor een introductiebrief van de Amerikaanse ambassade te Maskate. Wij wisten de vereiste introductiebrief te bemachtigen. Men vroeg ons de ene dag heen en de volgende dag weer terug te vliegen, dit met het oog op de gespannen militaire situatie. Wij waren natuurlijk nogal teleurgesteld dat wij slechts vierentwintig uur in Salalah zouden kunnen doorbrengen, maar voldeden toch met een opgewekt gezicht aan dit verzoek. Later ontdekten wij dat op de dag vóór onze aankomst te Maskate, de aanvoerder van de rebellen zich had overgegeven aan de sultan van Oman, waarmee een einde was gekomen aan vijandelijkheden die veertien jaar hadden geduurd. En zo verleende de minister van voorlichting ons twee dagen na onze aankomst in Oman een pas voor het omstreden gebied.

„Wij waren uiterst verheugd, toen wij aan de zeekust kwamen,” zei destijds Nephi. „Wij noemden het land

Overvloed, wegens zijn vele vruchten en ook om zijn wilde honing; en al deze dingen waren door de Here bereid, opdat wij niet zouden omkomen. En wij zagen de zee, die wij Irreantum noemden, hetgeen vertaald vele wateren betekent. En wij sloegen onze tenten aan de oever der zee op.” (Zie 1 Nephi 17:5-6.)

Nefi was uiterst verheugd, toen hij in Overvloed aankwam. En ook wij waren uiterst verheugd, toen wij in Salalah aankwamen. Na het onderzoek dat wij in de Verenigde Staten hadden gedaan, waren wij tot de conclusie gekomen, dat dit kleine landje, de enige plaats langs de 2200 kilometer lange zuidelijke kustlijn, vruchtbaar genoeg om alle soorten bomen te laten gedijen, inderdaad het oude Overvloed uit het verslag van Nefi was. (Zie illustratie 10.)

Wij hadden ons nog nooit zo duidelijk kunnen inleven in het oude verhaal, als toen wij langs het strand wandelden, waar Nefi wellicht het Oude Testament aan zijn broeders heeft uiteengezet, en hun verteld heeft over de wonderen waardoor de kinderen Israëls uit Egypte bevrijd werden, waar Nefi wellicht getuigd heeft van zijn geloof in de wonderen die de Heer zou verrichten om hen, als afstammelingen van het volk van Mozes, over de zee naar het Beloofde Land te leiden. (1 Nephi 17:23-32, 49-51.)

De oude weg waarover wierook werd vervoerd loopt door de vlakte vol zand en grint, over het Qara-gebergte, in noordelijke richting, en komt ten slotte uit in de maanvormige kustvlakte van Salalah, die op zijn breedst 12 kilometer breed is. Om deze kleine vlakte heen ligt het Qara-gebergte, waarvan de zuidelijke heuvels rijkelijk begroeid zijn, omdat hier en nergens anders, langs de gehele zuidelijke kust van het Arabische schiereiland, moessons voorkomen.

In de kustvlakte komen een aantal wadi's uit. Bij Ein Arzat, een rijkelijk vloeiende bron, zou het kleine gezelschap twee tot drie jaar lang haar tenten opgeslagen kunnen hebben om voorbereidingen te treffen en een schip te bouwen. Als het aan Lehi had gelegen, zou hij wellicht bronwater hebben gebruikt om de velden te bevoeien. Het is in ieder geval zo, dat Nefi heel duidelijk zegt, dat er „veel vruchten” en „zaden” als voorraad werden meegenomen. Deze vruchten en zaden moeten zij in het land Overvloed verzameld hebben. (1 Nephi 18:6.)

Als onze conclusie, dat Salalah het land Overvloed is juist is, dan was Lehi met zijn gezelschap daar niet alleen. Salalah lag aan het einde van de wierookweg. Hier groeiden de harsbomen, zodat er ongetwijfeld ook boeren en kooplieden geweest zullen zijn, herbergen gestaan zullen hebben en handel gedreven zal zijn. Behalve karavanes zullen er ook zeelieden en schepen geweest zijn, omdat Salalah ook een havenstad was. Naar men aanneemt deden schepen uit het westen, het noorden en oosten, ja, zelfs schepen uit Judea, dit kleine drukke haventje aan.

Ten noorden van het Qara-gebergte, en niet op de vruchtbare zuidelijke hellingen, treft men uitgestrekte velden met harsbomen aan. De kustvlakte van Salalah zelf kent een weelderige begroeiing op die plaatsen waar bevoeiing plaatsvindt door het water van het kleine aantal wadi's,

maar voor de rest is de vlakte even onvruchtbaar als de meeste gebieden in het zuidwesten van Amerika. De hellingen van de bergen zijn geheel bedekt met gras dat tot het middel reikt, en met groepjes jumaise, wilde vijgebomen. Onze gids, die met een geweer bewapend was, verzekerde ons dat in de regentijd de dalen vol nevel en regen hingen en de natuur een even weelderig aanzien kreeg als in de tropen. De wilde bloemen en de eveneens wilde honingbijen kwijten zich achter de heuvels van hun wederzijdse verplichtingen. Wij zagen honingraten die bijna nonchalant ergens in een holle boom waren opgehangen.

Het is erg interessant om in het werk van de schrijver van *Periplus* bevestigd te zien dat het weer in Dhofar in de afgelopen twee millennia niet erg veel veranderd is. In *Periplus* lezen wij: „Het Wierookland (Dhofar) is bergachtig en onaantrekkelijk. Het is gehuld in dikke wolken en mist. Uit de bomen wordt wierook gewonnen.” (*The Periplus*, p. 33.) Andere ontdekkingreizigers die het land vóór ons bezochten, troffen soortgelijke omstandigheden aan. Zo beschreef Bertram Thomas in de jaren twintig de „dikbebonde Wadi's” (*Arabia Felix*, New York, 1932, p. 100.) Wilfred Thesiger beschreef de „oerwoudachtige bomen . . . en de grote vijgebomen op de heuvels die boven het, op de wind golvende, gras uitrijzen als eiken in een Engels park.” (Thesiger, p. 47.)

Het verbaasde ons dat hij deze bomen vijgebomen noemde, omdat vijgebomen betrekkelijk klein zijn en erg zacht hout hebben, dat in het geheel niet geschikt is om er schepen van te bouwen. Toen we zelf de heuvels opgingen, zagen we dat het geen vijgebomen waren, maar jumaises, wilde vijgebomen, bomen met een harde stam, die zoete vruchten voortbrengen. Een aantal van deze bomen, was zo dik, dat wij ze niet met onze armen konden omvatten. De meeste bomen worden 15 meter hoog. Het hout is erg stevig, bestand tegen zeewater en bijna geheel vrij van knoesten. Het jumaisehout wordt ook nu nog voor de bouw van schepen gebruikt.

Als Salalah inderdaad het land Overvloed is, dan overdreef Nefi niet toen hij het land zo noemde, zo vruchtbaar was het. Bij het minste of geringste druppeltje water komt de grond tot leven en de boeren daar verzekerden ons dat zij tienmaal per jaar hun luzerne maaien. Wij zagen zoveel vruchten groeien dat men er een markt mee zou kunnen vullen, citroenen, limoenen, sinaasappels, dadels, bananen, druiven, abrikozen, kokosnoten, vijgen en meloenen. Ook zagen wij vele soorten wilde bloemen. Witte jasmijn hing in guirlandes van de bomen naar beneden en met ieder zuchtje wind roken wij de bloemen. Het vee graasde op de bergen. Op plaatsen waar de bevoeiing optimaal was, groeide het gras tot boven ons hoofd, en bereikte een hoogte van ongeveer 1.80 meter.

Als wij aannemen dat dit land het land Overvloed is, dan moest het nog aan één voorwaarde voldoen. Dan moesten er in dit land ook rotsen voorkomen, omdat Nefi's oudere broers hem naar beneden dreigden te gooien, „in de diepten der zee” (1 Nephi 17:48), en men moeilijk iemand van een zandstrand naar beneden kan gooien. In het oosten

Links: In Salalah groeien wilde vijgebomen. Salalah is de enige plaats kust waar bomen groeien die groot genoeg zijn om als timmerhout gebruikt te worden.

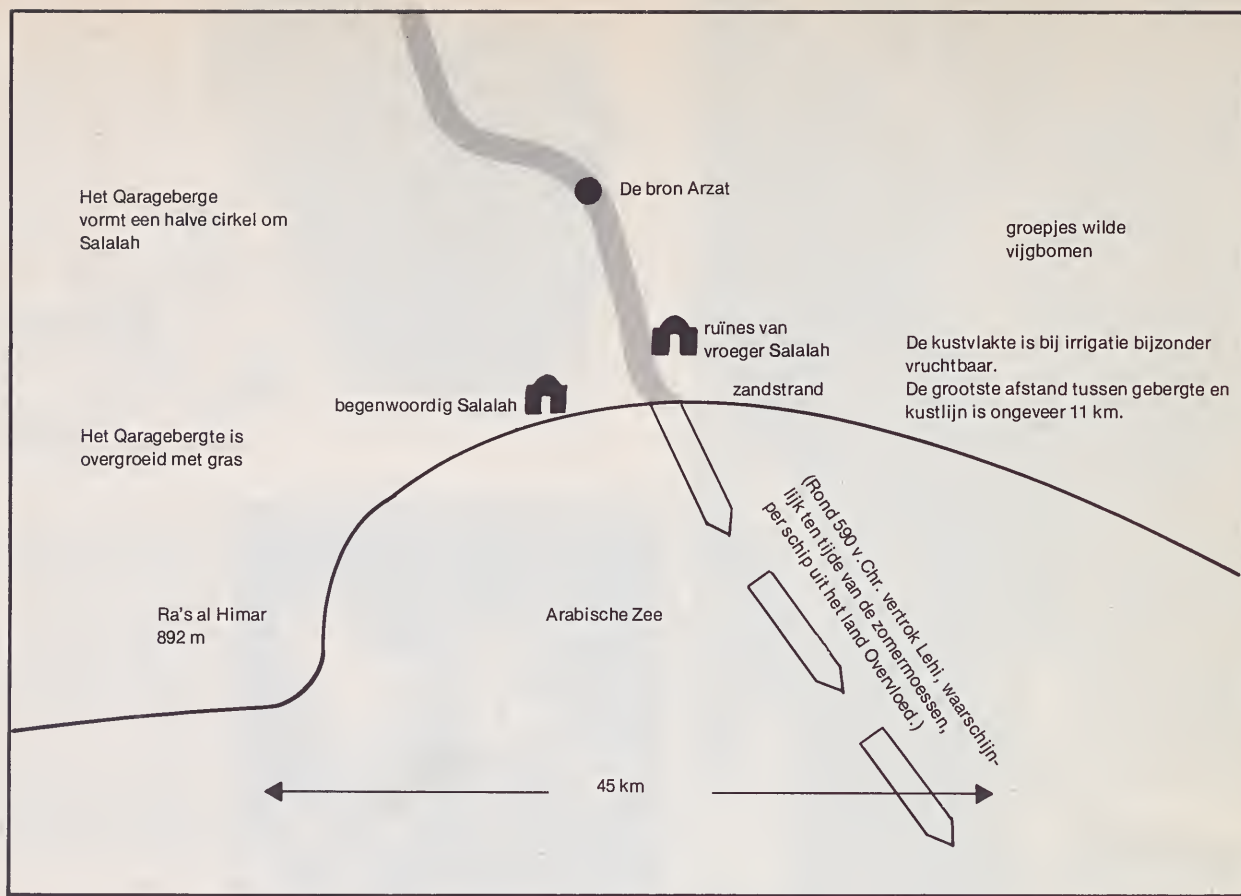
Rechtsboven: Mirre — het grote donkere voorwerp op de foto — is het gedroogde hars van de mirreboom en de lichter-gekleurde voorwerpen zijn het hars van de wierookboom. Beide stoffen zijn duizenden jaren lang overal in het Midden-Oosten als wierook gebrand in tempels. Zo ook in de Israëlitische tempel te Jeruzalem.

Rechtsonder: Langs de gehele zuidkust van Arabië kent alleen Salalah de zware moessonregens, die een gunstige invloed hebben op de groei van palmbomen en andere tropische planten en bomen, zoals u aan deze palmen kunt zien.

slingert de kust zich voort, voor zover het oog reikt, maar in het westen gaat het zandstrand van Salalah plotseling over in schitterende rotsen, die over ongeveer dertig meter recht de zee in schieten. Wij vonden een gemakkelijke weg naar boven en troffen daar versterkingen aan, waarin waarschijnlijk vroeger kanonnen waren opgesteld. Toen wij beneden ons in de kolkende golven keken, deinsden wij zenuwachtig terug. Zou Nephi hier, op deze plaats, of misschien vlakbij, door zijn broers bedreigd kunnen zijn, zo vroegen wij ons af.

De vragen over de zaden, de vruchten, de wilde honing en de bomen die geschikt waren voor het bouwen van een schip waren nu opgelost. Er bleef echter nog één belangrijke vraag over: Waar zou Nephi het ijzer voor zijn gereedschap vandaan hebben gehaald? Omdat wij wisten dat het weldra tijd zou zijn om uit Salalah te vertrekken, konden wij niet op zoek gaan in de bergen. Maar de bevolking vertelde ons dat zich in een naburige provincie een ijzer-

mijn bevond. Als Nephi het erts beslist niet dichterbij zou hebben kunnen halen, dan zou hij inderdaad makkelijk de tocht van tien dagen naar Jabal Al Akhdar hebben kunnen maken, om daar het erts te halen. Wij hadden echter de indruk dat Nephi waarschijnlijk onder inspiratie van de Heer zijn eigen „bron” gevonden had, en niet naar een bestaande mijn was gegaan, omdat hij zelf zegt dat hij vuur maakte door twee stenen tegen elkaar te slaan en dat hij van huiden zijn eigen blaasbalg moest maken om het vuur mee aan te blazen. (1 Nephi 17:10-11.) Natuurlijk zou hij dergelijk elementair materiaal niet hebben hoeven improviseren, als er ijzerindustrie had bestaan. Wij gisten naar wat Nephi in de dorpen meer landinwaarts geleerd zou kunnen hebben en wat hij geleerd zou kunnen hebben van de ijzerindustrie, die volop bloeide in Akaba, toen hij daar een aantal jaren te voren door was getrokken. Er viel niet aan te twifelen dat de mensen in Nephi's tijd wisten hoe zij ijzer moesten bewerken. In Jesaja 54:16 wordt beschre-

Illustratie 10. Salalah in Oman (waarschijnlijk het land Overvloed).

ven hoe de smid op een kolenvuur van ijzererts staal maakt. Adams kleinzoon, Tubal-Kaïn, was de eerste metaalbewerker, die leefde toen de geschiedenis der aarde nog maar net een aanvang genomen had. (Genesis 4:22.) Op zes plaatsen in het Boek van Mormon wordt bevestigd dat de Nefieten in Amerika ijzer en staal gebruikten. (Zie 2 Nephi 5:15; Jarom 8; Mosiah 11:3, 8; Ether 7:9, 10:23.) Ongetwijfeld heeft Nefi deze nuttige technieken op zijn kinderen en kleinkinderen overgebracht.

Een ogenblik droomden wij weg en probeerden wij ons voor te stellen hoe het schip dat Nefi bouwde eruit gezien zou hebben. Gewend als wij waren aan het industriële leven, hadden wij herhaaldelijk verbaasd gestaan over het traditionele handwerk dat wij langs de kust waren tegengekomen, waarbij iedere generatie de kennis van de voorgaande generaties erfde. In Janbo, in Saoedi-Arabië, vroegen wij een scheepstimmerman naar het ontwerp van de boot die hij aan het bouwen was. Als antwoord op onze vraag wees hij op zijn hoofd.

In zijn hoofd had hij een ontwerp, dat gedetailleerd genoeg was om de afmetingen van het schip te kunnen bepalen, om de spanten aan de kiel vast te zetten en planken op de spanten te bevestigen, zonder daarbij van een tekening gebruik te hoeven maken.

Op de werven die wij in Jiddah en Salalah bezochten ontdekten wij dat de schepen op twee manieren gebouwd werden. In beide gevallen begon de timmerman met de kiel. Vervolgens werden er spanten aan de kiel bevestigd. De spanten bestonden altijd uit boomtakken, waarbij een kromming in de takken voor de gewenste hoek in de ribben zorgde. De planken werden op het skelet vastgespijkerd of „vastgenaaid”. Bij de eerste methode maakte de timmerman een gat in plank en spant met een handboor, voorzien van een ijzeren punt. In het gat sloeg hij dan een grote ijzeren spijker, waaromheen onder de kop in olie gedrenkte hennep was gedraaid. De spijker werd vervolgens aan de binnenkant van de boot platgeslagen.

Bij de „naai”-methode boorde de timmerman een serie gaten in de boot, op die plaatsen waar de planken aan elkaar moesten worden bevestigd en bond de planken vervolgens strak aan elkaar met een hennep touw, dat hij waterbestendig maakte. De planken werden op soortgelijke wijze aan de spanten bevestigd. Wij werden er zeer door geboeid dat deze methode alleen in Jemen in Oman gebruikt werd en waarschijnlijk al eeuwen lang wordt beoefend. De spijkermethode werd in Janbo en Jiddah, in Saoedi-Arabië, gebruikt.

Natuurlijk bouwde Nefi het schip niet „op de wijze, die

door de mensen werd geleerd," maar „op de wijze, die de Heer hem had getoond." (1 Nephi 18:2.) Met dit onderzoek naar oude scheepsbouwtechnieken willen wij dan ook alleen maar aangeven dat het niet bijzonder of onwaarschijnlijk is dat Nephi op de hoogte was met verschillende bouwtechnieken. Hij bouwde zijn schip in een gebied waar men bekend was met de scheepsbouw. Hoewel Nephi's schip niet „op de wijze, die door de mensen werd geleerd" werd gebouwd, mogen wij toch wel aannemen dat Nephi een aantal methoden, ontwerpen en uiterlijke kenmerken gebruikte, waarmee de mensen van zijn tijd vertrouwd waren.

Het is mogelijk dat Nephi zijn eigen bomen heeft gekapt en ze zelf met kamelen naar het strand heeft geslept. Het is echter ook mogelijk dat hij het hout van de bevolking bewerkt en wel heeft gekocht. Hij vertelt ons niet hoe hij aan het hout is gekomen, maar vermeldt wel dat het schip toen het klaar was „goed was en de bewerking er van zeer fraai." (1 Nephi 18:4.)

Naar onze schatting bestond het gezelschap van Lehi, na de geboorte van een aantal kinderen, uit minimaal negen- en veertig mensen, toen hij sloop ging: zeventien volwassenen en tweeënderig kinderen. Wij zijn er namelijk van uit gegaan dat de zeven echtparen in acht jaar tijd gemiddeld vier kinderen hebben voortgebracht. Daarnaast hadden Lehi en Sariah nog twee zonen (Jozef en Jakob) en waren er ook nog de kinderen die de twee zonen van Ismaël al hadden voor zij uit Jeruzalem vertrokken. (1 Nephi 7:6.) Het is natuurlijk mogelijk dat de gezinnen ieder meer kinderen gehad hebben, zodat het gezelschap van Lehi wel uit een zesenvijftig leden kan hebben bestaan. Om aan een dergelijke groep onderdak te kunnen bieden, moet het schip minstens 18 meter lang geweest zijn. Op de werven die wij bezochten hebben wij een aantal schepen zien liggen, die even groot waren en met de hand en zonder tekening werden gebouwd. Naast de mensen moest het schip ook voldoende vruchten, vlees, honing, zaden, tenten en alle persoonlijke voorwerpen kunnen vervoeren, om het gezelschap in leven te kunnen houden. (1 Nephi 18:6.) Een schip van 18 meter zou nog niet eens zo erg lang geweest zijn: veel van de kustvaartuigen die nu de Indische Oceaan en de Rode Zee bevaren zijn wel 54 meter lang. Ook deze schepen zijn geheel met de hand gemaakt. Ongetwijfeld had het schip van Nephi een breed dek, omdat de broers van Nephi en hun vrouwen op het schip pret maakten door te dansen en te zingen en ruwe taal te spreken. (1 Nephi 18:9.) Dansen zou onmogelijk zijn geweest als het schip slechts uit spanten en planken zou hebben bestaan. Het schip van Nephi had waarschijnlijk zeilen, en een roer of iets anders om het schip mee te besturen, omdat Nephi zegt dat hij het „schip stuurde". (1 Nephi 18:22.)

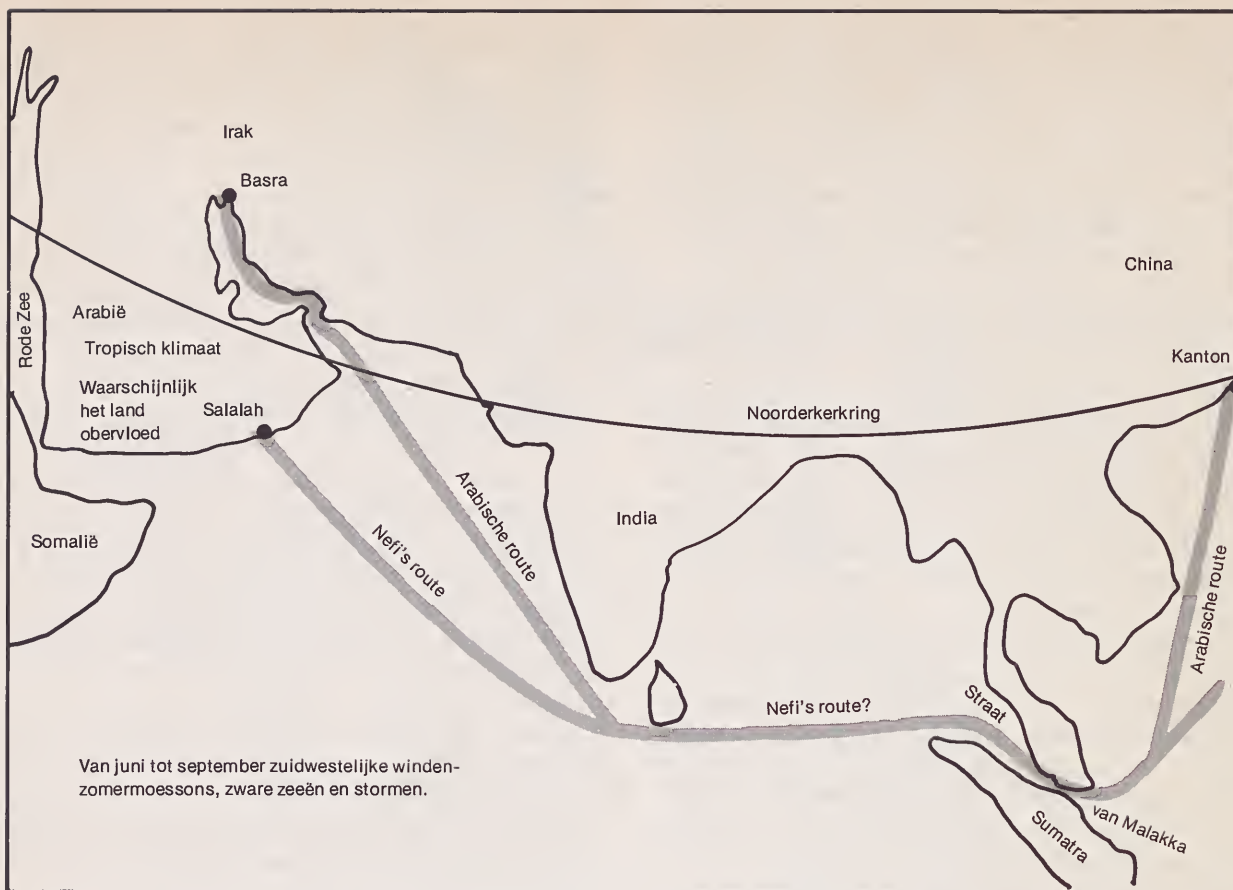
Wij vroegen een scheepstimmerman hoeveel werkdagen er voor nodig waren om een schip van 18 meter te bouwen. Hij dacht dat de vijfendertig man die op zijn werf werkten het in vijfenveertig dagen, of een totaal van 1575 mandagen aan zouden kunnen. Nephi had gedurende een bepaalde periode slechts acht arbeiders tot zijn beschik-

king. Misschien hebben ook een aantal kinderen meegelopen — wij denken hierbij met name aan de kinderen van de getrouwde zonen van Ismaël, die toen waarschijnlijk net de tienerleeftijd bereikt hadden. Samen zullen zij een dergelijk schip misschien in 197 werkdagen hebben kunnen bouwen. Natuurlijk zullen zij meer tijd nodig gehad hebben, als het schip groter geweest is, wat heel wel het geval kan zijn geweest. De dagen waarop de sabbat werd gevierd, de Joodse feestdagen en de dagen, waarop Nephi alleen aan het werk was, voordat de anderen hem kwamen helpen tellen niet mee als werkdagen. Het is dus duidelijk dat het waarschijnlijk minstens tien tot twaalf maanden geduurd heeft om het schip te bouwen. Aangenomen dat alle mannen niet voortdurend aan het werk zijn geweest — door ziekte of familie-omstandigheden, of omdat er gejaagd, geplant of geoogst moest worden, dan heeft de bouw van het schip waarschijnlijk wel langer dan een jaar geduurd. Bovendien moest Nephi ook nog het ijzer smelten, zelf zijn gereedschap maken, en waarschijnlijk ook zijn eigen hout kappen en bewerken, zodat de bouw van het schip gemakkelijk langer dan twee jaar geduurd kan hebben.

Het moet voor Nephi, geboren en getogen in Jeruzalem, wel een wonder geweest zijn, om een schip te bouwen dat zo veel mensen veilig op een zo lange zeereis kon vervoeren. Het volk waartoe hij behoorde, had in de tijd van Salomo geëxperimenteerd met een vloot, maar Hiram van Tyrus had toen gezorgd voor ervaren zeelieden. (1 Koningen 9:26-27.) In Richteren 5:17 wordt erop gezinspeeld dat de stammen van Dan en Aser enige ervaring op zeevaartgebied zouden hebben, maar de Feniciërs en de Filistijnen hadden het grootste gedeelte van de zee-kust in handen en vormden daarmee een natuurlijke belemmering voor de Joden, die op deze manier geen ervaring konden opdoen. Toen koning Josafat van Juda zeventig jaar na Salomo de scheepsindustrie in Akaba nieuw leven probeerde in te blazen, werden de schepen verwoest, voordat zij hadden kunnen uitvaren. (2 Kronieken 10:35-36; 1 Koningen 22:48-49.) De Joden wisten dus erg weinig van de zee.

Tijdens ons bezoek aan Salalah constateerden wij zelfs dat de moessons die het Qaragebergte in de zomer de vruchtbaar makende regen schenken, Salalah ook een handelsroute geven. Zoals de transportcijfers duidelijk laten zien, waaien van oktober tot mei de „Handelswinden" uit het noordoosten en van juni tot september uit het zuidwesten. (Zie illustratie 11.)

Al vele eeuwen voor Lehi ten tonele verscheen bestonden er langs de kust van zuidelijk Arabië schepen, en er valt niet aan te twijfelen dat de Arabieren langs de kustlijn honderden kilometers hadden verkend. De eerste beschrijving die wij konden vinden van iemand die op de open zee heeft gevaren dateert uit de eerste eeuw na Christus, toen een Romeins zeevaarder, Hippalus, van de Arabieren over de seizoenswinden hoorde en een nieuwe handelsroute over open zee opende tussen de Rode Zee en India. („Geography: Romans, „*Encyclopaedia Britannica*", 1971, 10:146.) „Het was een sensationele ontdekking en al

Illustratie 11. De oude Arabische zeeroute. Waarschijnlijk is dit ook de route die Nefi met zijn schip gevaren heeft. MOESSEN: (In de achtste eeuw na Christus, onder Kalief Mau sur, voeren Arabische kustvaartuigen op de moessonwinden van Basra, Irak over de Indische Oceaan naar Straat Malakka, en vandaar naar Kanton in China. Zij deden 120 dagen over deze reis en vertrokken in juni, wanneer de westenwinden opstaken. De afstand die Nefi naar Amerika aflegde was driemaal de afstand Basra-Kanton. Het is dan ook heel goed mogelijk dat Nefi's reis van Overvloed naar Amerika een jaar geduurd heeft.)

snel voeren de volkeren uit dit gebied langs de Arabische kust, door de Straat van Ormoes, over de Indische Oceaan, langs de Hadramaut, De Rode Zee in of langs de kust van Oost-Afrika" gedreven door deze stabiele winden. („Ghost Ships," p. 26; zie ook *Oman in Colour*; Engeland: Ministerie van voorlichting en toerisme, sultanaat Oman, 1974, p. iv.)

Rond de zesde eeuw na Christus zeilden Arabische ondernemers met hun kustvaartuigen helemaal van het Arabische schiereiland naar China. Arabische schepen zeilden op de moessons naar de kust van Malabar in India, en vertrokken vandaar naar Ceylon, waarbij zij dan precies op tijd waren om te kunnen profiteren van de zomermoesson (juni tot september). Zij voeren dan met grote snelheid door de vaak verradelijke baai van Bengalen, langs de Nicobar eilanden, door de Straat van Malakka, naar de Zuidchinese Zee. (Zie illustratie 11.) Vandaar konden zij dan in dertig dagen snel oversteken naar de grote handelspost in China, Kanton. Deze overtocht was echter niet geheel zonder risico's. Van het Arabische schiereiland naar China was het ongeveer 120 dagen varen, of wel zes maanden, wanneer men alle havens meerekent die werden aangedaan om proviand in te slaan. (Nancy Jenkins, „The

China Trade," *Aramco World Magazine*, juli-augustus 1975, 26:24; 26-27.)

Wanneer de kustvaartuigen uit de Straat van Malakka kwamen, werden zij soms volledig uit de koers geblazen en kwamen zij terecht in de Stille Zuidzee, „waar, volgens het Chinese geloof, de afvoerpijp van de wereldzee de argeloze zeeman deed wegzinken in vergetelheid." (The China Trade," p. 27.)

Al deze verslagen dateren van op zijn minst vijfhonderd jaar na het vertrek van Lehi en diens gezelschap uit Arabië. Het bestaan van de kustvaart en de moessons hebben er misschien samen toe geleid dat Nefi, geïnspireerd door de Heer, het zeegat uitvoer, en daarbij een koers volgde, die waarschijnlijk de eerste vijf eeuwen niet weer gevolgd zou worden. Als de zeelieden uit later tijd er 120 dagen over deden om van Arabië naar China te varen, dan zal Nefi er waarschijnlijk een jaar tot vijftien maanden over gedaan hebben om de afstand tussen Arabië en Amerika, die drie keer zo lang is, af te leggen. Deze reis is een toonbeeld van geloof en moed, en een geweldig eerbewijs aan het schip dat Nephi bouwde, en tot welk een prachtig verhaal heeft zij aanleiding gegeven!

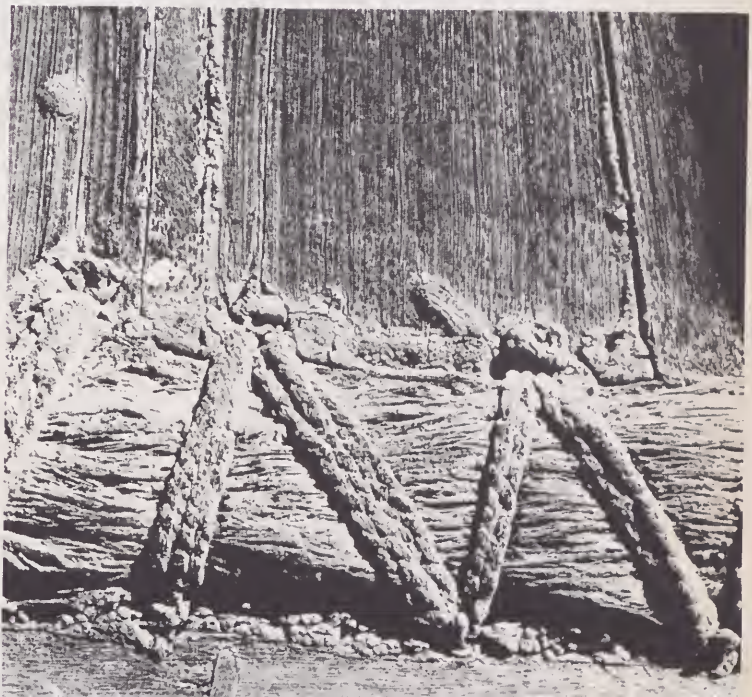
Conclusies

Wij geloven dat Lehi's reis van Jeruzalem naar het land Overvloed eindigde aan de kust van Salalah. Wij hebben geen tegenstrijdigheden en ongerijmdheden kunnen ontdekken in het verslag dat Nephi heeft achtergelaten. Niets van hetgeen wij ontdekten in geschiedkundige en aardrijkskundige werken was in tegenspraak met de woorden van deze oude profeet. Integendeel, Nefi's verslag werd in tientallen bronnen bevestigd. Uit deze bronnen bleek duidelijk dat alleen iemand die er zelf was geweest en die zelf de ontberingen van de reis had meegemaakt zulke verbazingwekkende details zou hebben kunnen noemen, dat die zelfs nu nog, 2600 jaar later, precies lijken overeen te stemmen met hetgeen wij zagen.

Hieronder volgen een aantal voorzichtige conclusies, die niet op zekerheid, doch op zeer grote waarschijnlijkheid berusten:

Rechtsboven: De scheepswerven te Jiddah. Dit grote kustvaartuig wordt vervaardigd uit planken die op de houten spanten van het schip worden bevestigd. Alles gaat nog met de hand en de scheepsbouwer heeft het ontwerp van de boot niet op tekening, maar weet uit zijn hoofd hoe het schip moet worden gebouwd. Schepen van deze afmetingen hebben historische reizen naar China, Zanzibar en India gemaakt.

Rechtsonder: Boten of kustvaartuigen, als deze op de foto, worden in Salalah al eeuwenlang gebouwd. De „touw“-constructie is erg stevig, ook in volle zee. In de meeste delen van Arabië wordt echter de „spijker“-methode gebruikt.

tigen dat het geen gemakkelijke tocht was. De bescherming van de Heer was onontbeerlijk bij het welslagen van de reis die Lehi met zijn kleine gezelschap ondernam.

4. Wij hadden het gevoel dat wij acceptabele bewijzen hadden gevonden om te mogen aannemen dat Wadi El Afal in Saoedi-Arabië de vallei van Lemuël en Salalah, in Oman, het land Overvloed was.

5. Het weer en de geografische omstandigheden zijn sinds de dagen van Lehi weinig veranderd, zo er al veranderingen hebben plaatsgevonden.

6. Lehi heeft hoogstwaarschijnlijk de levensstijl van de Arabische nomadenstammen overgenomen in de jaren dat hij door Arabië trok. Zo zal hij onder meer de gewoonte om in tenten te leven, de methoden die worden gebruikt bij het zoeken naar water en voedsel en middelen van vervoer van deze stammen hebben overgenomen.

7. Een aantal kunstvormen van de Noord- en Zuid Amerikaanse Indianen zijn waarschijnlijk ontstaan onder de Semitische bewoners van Arabië. Het is ook mogelijk dat beide culturen hun kunst aan een gemeenschappelijke bron hebben ontleend.

8. Nephi heeft op zijn tocht naar het zuiden waarschijnlijk gezien hoe de mensen ijzer maakten en hoe schepen werden gebouwd.

9. Er valt voor de heiligen der laatste dagen nog veel interessants te leren uit de talloze kronieken en tradities van de Arabieren.

Door wat wij hebben gezien weten wij als nooit tevoren dat het verslag uit het Boek van Mormon op waarheid berust. Wij zijn ons op onze reizen van de bescherming en leiding des Heren bewust geweest en zien vol geloof en spanning uit naar toekomstige ontdekkingen die bewijzen zullen leveren voor het grote werk van Joseph Smith.

De rotsen aan de westzijde van de baai van Salalah zien uit op de zee. Het is mogelijk dat de broers van Nefi van plan waren Nefi hier „in de diepten der zee” te werpen. (1 Nephi 17:48). Vanuit deze baai heeft Lehi met zijn gezelschap waarschijnlijk koers gezet naar het beloofde land.

De van Limburgs een zendingsfamilie

President John M. van Limburg en zuster Beverly Standing van Limburg hebben vijf kinderen - vier zonen en een dochter. De vier zonen volbrachten een zending in respectievelijk Oostenrijk, Duitsland, Nederland en Engeland, hun schoonzoon, Ralph Talbot, in de Verenigde Staten. De van Limburgs zijn een zendingsfamilie.

President van Limburg is jarenlang senior-president van een zeventigens-quorum geweest. Ook was hij ringzending en later bijna acht jaar bisschop. In die tijd werd het evangelie bij de mensen thuis onderwezen. Later werden zij dan bekeerd en gedoopt. Zij hebben elf kleinkinderen en de twaalfde de en dertiende zijn op komst.

President van Limburg is scheikundig ingenieur van beroep. Hij doorliep de universiteit van Utah en verliet deze in 1944 als kandidaat scheikundig ingenieur. Hij bekleedde de functie van de Raad voor Bouwkunde in Utah en was als zodanig verantwoordelijk voor de beroepsmatige bouwactiviteiten in de staat Utah. Hij was tevens bouwkundig inspecteur bij de Amoco Olie Maatschappij in Salt City. Hij werkte bijna 34 jaar voor deze maatschappij en ging toen met vervroegd pensioen. Jarenlang was hij belast met het toezicht op de ontwerpen en de uitvoering van vele projecten die miljoenen dollars omvatten. Hij was niet alleen verantwoordelijk voor het samenstellen van de begroting voor de belangrijkste uitgaven van de raffinaderij maar ook voor die van de onderhoudsgelden. President van Limburg houdt er de levensbeschouwing op na dat wij huis en hof keurig in orde moeten houden. Als wij hiervoor zorgen zullen wij rust en orde in ons leven kunnen hebben en vrede en eendracht in ons hart.

President en zuster van Limburg zijn van mening dat er duizenden Nederlanders zijn die tot de gestudeerde stand behoren en nooit door ons zijn bereikt. Zij wachten op de dag dat de waarheid van het evangelie aan hen zal worden uiteengezet. Hij heeft een bekeringsplan waarmee hij deze gezinnen wil bereiken en de Nederlandse heiligen zullen hierin betrokken worden. Dit plan zal later bekend gemaakt worden. Toen hij hier op zending was (oktober 1937 tot november 1939) zag hij geen kans het dienstmeisje aan de voordeur voorbij te komen, vertelt hij. Hij heeft manieren bedacht om tot de vader van het gezin door te dringen en in 't bijzonder tot de geletterde man, die volgens hem niet bereikt is. Maar al te vaak is de vrouw het enige contact dat de zendingelingen hebben en zij probeert haar man te behoeden voor alles wat er na een drukke dag nog zou kunnen binnendringen.

President van Limburg zegt dat er een beroep op de heiligen zal worden gedaan om met hem samen te werken teneinde dit plan uit te voeren. Hij is er stellig van overtuigd dat het aantal bekeerlingen zich na een jaar zal verdubbelen.

Dit programma zal de inzet van elk lid vereisen. Hij gelooft dat in Nederland hetzelfde succes bereikt kan worden als in andere delen van de wereld.

Hij gelooft dat het nu de zending van de kerk is het evangelie naar alle landen en volken uit te dragen en dat er nog miljoenen de waarheid zullen aannemen. Hij zal alle mogelijkheden om dit ten uitvoer te leggen stimuleren: televisie, radio, pers, verwijzingen en bovenal een met hernieuwde toewijding versterkte inspanning van de zendingelingen.

Hij wijst erop dat menig lid later afvalt omdat wij als leden niet leven zoals we zouden moeten leven. Als ieder lid zijn medemens werkelijk lief zou hebben en niet kritiseren en niet de fouten van zijn naasten of van zijn kerkelijke leiders zou zoeken, dan zou in Nederland De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen werkelijk groeien.

We moeten dus hier in eigen huis beginnen; beginnen met onze medemens lief te hebben en onze kerkelijke leiders steun te verlenen.

President
John. M. van Limburg
en zuster
Beverly Standing van Limburg

Lieve
broeders
en zusters,

Toen ik, Herman van Drogen, op zending geroepen werd wist ik niet wat mij te wachten stond. Natuurlijk heeft men een bepaalde voorstelling van het zendelingenleven, maar in hoeverre deze de waarheid benadert kan men alleen vaststellen door het zendingswerk in de praktijk mee te maken. Ik zou iedereen die de leeftijd heeft en over de mogelijkheden beschikt een zending te vervullen, willen aansporen deze grootse gelegenheid aan te grijpen.

Door mijn zending is mijn getuigenis over het Woord van Wijsheid veel sterker geworden. (Ik heb zelf nooit gerookt of alcohol gedronken.) Vele malen heb ik de gevolgen van 't overtreden van deze wet gezien. Maar ook heb ik de zegeningen gezien die wij kunnen verkrijgen door deze wet te onderhouden.

Als zending hebben we de gelegenheid vele ervaringen in een relatief korte tijd op te doen en daardoor geestelijk te groeien, mits men zich daarvoor openstelt.

Ik wil graag een voorbeeld aanhalen van 'n zending die ik zeer goed ken. Toen hij op zending werd geroepen moest hij zijn familie, vrienden en vriendin achterlaten. Hij gaf de Heer zijn woord z'n best te zullen doen en zich op het werk te concentreren. Hierdoor vervaagde het contact met zijn vrienden en vriendin, wat hem diep teleurstelde. Als reactie hierop werd hij in zichzelf gekeerd en kwam er nauwelijks nog een woord over zijn lippen.

Toen hij bemerkte dat enkele collega's veel moeite hadden dit te verdragen begreep hij dit goed en het deed hem veel pijn omdat hij van hen hield. Ondanks dit kon hij niet de moed opbrengen weer wat meer met hen te gaan praten.

Hij vertelde me dat hij gedacht had dat zijn vrienden en vriendin werkelijk van hem hielden, maar dat bleek dat ze slechts met zijn gevoelens gespeeld hadden. Ik had het grote geluk deze zendeling door de liefde van Christus te helpen en hem duidelijk te maken dat er mensen zijn die wel degelijk van hem houden.

Ik bid dat we de liefde van Christus in ons laten werken en deze drijfkracht gebruiken om andere mensen te helpen. Mijn getuigenis is gegroeid toen ik zag hoe deze zendeling op de liefde van Christus reageerde.

Door deze liefde kunnen we mensen onze getuigenis geven.

Al het gevoel van angst valt weg en het is heerlijk jezelf te horen praten door een macht die je zelf niet bezit. Broeders en zusters, ik wil in dit stukje mijn getuigenis schriftelijk neerleggen en u zeggen dat ik WEET dat het evangelie op aarde hersteld is en dat we heden ten dage een levende profeet op aarde hebben die alle sleutelen heeft die nodig zijn om Gods plan tot realiteit te doen komen.

Ik geef u dit getuigenis in de naam van Jezus Christus. Amen.

Veel liefs
Herman van Drogen
zendeling in de
Hamburg-Mission

Het
voorbereid
zijn van
de Z.H.V.
als hulpe

Waar ter wereld zou men beter kunnen weten, wat welzijnszorg is en hoe die moet worden beoefend dan in De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen?

Wij weten het immers bij monde van een profeet, dus bij monde van God. Moeten we dan niet te werk gaan naar wat er in de wereld als welzijnszorg wordt aanbevolen? In de Ster van

april 1977 zegt president Romney: „Om het verschil tussen het plan van de hemel en de absurde praktijken in deze wereld te benadrukken lees ik u het volgende voor over een hippiepaartje dat samen op straat loopt. Zij bespraken zijn werkeloosheidsuitkering, het verzoek om een studiebeurs, bonnen voor een gratis maaltijd, haar gratis onderzoek in 'n ziekenhuis, de nieuwe gratis ziekenfondsbril en dat zij elkaar dan weer zouden ontmoeten tijdens een massademonstratie tegen deze rotte maatschappij.

Het volgende speelt zich af in het stadje St. Augustine waar te midden van overvloed grote zwermen zeemeewuven omkomen van honger. Ze weten niet

niets meer heeft? Wat staat hun kinderen en de komende geslachten te wachten? Laten wij geen onnozele meeuwen zijn. Wij moeten onze talenten van zelfverzorging, onze gave om onze eigen dingen te maken, onze neiging tot spaarzaamheid en onze onafhankelijkheidsliefde hoog houden." Zo hoort het in de kerk. God zet ons niet in een welvaartsstaat maar in een proefstaat. En door getrouwheid in deze proefstaat mogen wij later bij Hem terugkeren.

Zusters en broeders, wilt u graag celestiaal worden, God uw Vader van aangezicht tot aangezicht zien en eeuwig leven met uw voor- en nageslacht?

De kerk te Groningen

meer hoe te vissen en hebben het ook hun jongen niet geleerd. Zij leefden geslachten lang van wat er in de netten van de garnalenvissers overbleef.

Maar na de verplaatsing van de vissersvloot is de welvaartsstaat voor de zeemeewuven opgehouden te bestaan. Zij sterven nu de hongerdood omdat zij gehoor hebben gegeven aan de lokroep: „lets voor niets". Zij gaven hun onafhankelijkheid op voor wat overschotjes.

Veel mensen zijn ook zo. Ze zien er niets verkeerd in stukjes heerlijk afval uit de belastingnetten van de regerings „garnalenvloot" te halen. Maar wat zal er gebeuren als de regering

U zult er niet kunnen komen door te teren op het werk van anderen.

Volgens president Romney zal er nooit een overheidsbijstand zijn om ons door parelmoeren poorten te helpen. Ieder mens kan daar alleen komen door eigen werken en verdiensten.

Dan moeten we er nu aan beginnen en moet er nu aan ons gezien kunnen worden wat wij later zullen zijn. Het ligt zeker niet aan God. Hij is immers onze Vader en welke vader zou niet graag al zijn kinderen terug willen hebben?

Maar ook Hij is aan eeuwige wetten gebonden. Is Hij daar echt aan gebonden?

We kennen het verhaal van Adam en Eva en we weten van hun val en die gebroken wet. God kon ze niet op een andere manier genezen dan door zijn eerstgeboren Zoon te schenken en Christus heeft die gebroken wet weer hersteld door zijn gehoorzaamheid in de offerande aan het kruis. God doet dus niet even de ogen dicht alsof er niets is gebeurd, dat kan Hij niet. God is wel barmhartig maar ook rechtvaardig.

Hij zei tegen Adam: „De grond zij om uwentwil vervloekt, met smart zult gij er alle dagen uws levens van eten.” Als we goed luisteren vervloekt God niet Adam zelf, maar de aarde. En was dat zo slecht voor de mens? Tegenwoordig zou men zeggen: „Stuurde God ze zo maar de wildernis in, waar doornen en distelen groeien? Waar haalde hij de machines vandaan? Waar Eva de afwasmachine, de stofzuiger en het strijkijzer? Waar hulp bij de geboorte van haar eerste zoon? Moesten Adam en Eva niet alles kunnen en doen? God zei: „Ik doe dat om uwentwil.” Hij deed dat voor hun welzijn. Zij moesten werken om te kunnen leven. Er werd van hen eigen inspanning verwacht en creativiteit om van deze aarde iets te maken. Adam moest zijn priesterschap waar maken. In de naam van Jezus Christus heeft het priesterschap macht over alle dingen.

Niet werkeloos toezien maar zelf scheppen. Kan de priesterschap het alleen? Kon Adam het alleen? Hij was toch in een paradijs waar alles nog aanwezig was, hij kon van alle planten en vruchten eten en had gezelschap van de dieren. En toch voelde hij zich alleen. Hij kon het gebod: „Vermenigvuldigt u” niet volbrengen.

God zag het ook. Het leven had geen inhoud zonder de vrouw, de maninne, zonder de liefdeband tussen die twee. Hoe zouden ze anders ooit weten wat liefde was? Wie zou de geesten een lichaam moeten geven? Eva, moeder van alle vlees. Vragen de zusters zich soms nog af of hun niet te kort gedaan is omdat zij het priesterschap niet dragen? Nogmaals . . . kon de priesterschap het alleen?

Kon God het alleen? Als wij daarboven een Vader hebben, hebben we er dan ook niet een moeder? Waarom kijken we zo vaak naar elkaar om te zien wie toch de meeste van ons is?

„Wie de meeste is in het koninkrijk van God,” zegt Jezus „die zij aller dienaar”.

Het priesterschap van eeuwigheid was: „Zie hier ben Ik, Vader, zend Mij.” Hij, de Christus, de Zaligmaker kwam op de wereld om te dienen voor aller mensen welzijn. Was Christus bestemd om bij zijn Vader terug te keren? En begon Hij daarmee aan het einde van zijn leven? Nee, Hij begon reeds als kind: „Moest Ik niet zijn in de dingen Mijns Vaders?” En Hij was zijn ouders in alle dingen gehoorzaam en onderdanig. In 't nu, zusters en broeders, in 't nu. „Elk momentje van mijn levens-tijd zij dankbaar aan u toegewijd.” Is dat zo met ons? Of denken we: „Ik ben te oud, te ziek of te zwak, ik heb problemen en ik zie het niet meer zitten.”

Toch heeft God ons alles gegeven en de aarde tot zijn welzijn gemaakt.

Hebben we niet vaak in onze patriarchale zegen staan: „U moet geduld hebben” of „Dit is voor uw welzijn”? Gaan we daar dan onder gebukt? Of moeten we de hand aan de ploeg slaan en helpen, daar waar het nodig is? Niet klagen maar dragen en vragen om kracht.

We kunnen die kracht opdoen in de kerk, op onze conferenties, in de priesterschapsvergadering of op de Z. H. V. Waar anders zouden we moeten horen over gehoorzaamheid, bidden, werken en tot het einde toe volharden? Waar over een basisvoorraad aan voedsel kleding, brandstof en water?

Hoe zouden we weten over het aanleggen van een groentetuin? Waar leerden we dan naaien, verstellen, haken, breien, koken, vruchten drogen en groente invriezen om onszelf en anderen te kunnen redden?

Maar bovenal kunnen we gebruik maken van de sleutel der kennis die Joseph Smith ontving.

„Welk grondbeginsel van ontwikkeling wij in dit leven ook zullen verwerven, in de opstanding zal dit met ons verrijzen. En indien een persoon in dit leven door zijn ijver en gehoorzaamheid meer kennis en ontwikkeling verworft dan een ander, zal hij in de toekomstige wereld zoveel verder vooruit zijn.

Er is een wet, vóór de grondlegging dezer wereld onherroepelijk in de hemel vastgelegd, waarop alle zegeningen zijn gegrond - En wanneer wij enige zegen van God ontvangen, is het door gehoorzaamheid aan die wet, waarop deze is gegrond.”

(LV 130 : 18-21.)

Begrijpt u nu hoe u celestiaal kunt

worden? Alleen door de wetten die God u heeft gegeven te onderhouden. Hij kan u op geen andere manier weer tot zich nemen omdat Hijzelf aan die eeuwige wet gebonden is. Hoe vast en zeker is daarom uw toekomst, die u zelf kunt maken dank zij Jezus Christus. Hoe vast en zeker is het nu op deze aarde omdat u weet hoe te leven, hoe te werken, hoe op uzelf te passen en voor anderen te zorgen naar het voorbeeld van Christus die gezegd heeft: „Wie de meeste onder u wil zijn in het koninkrijk Gods, die zij aller dienaar.” En Joseph Smith heeft gezegd: „Dit is uw opdracht en tegelijk uw voorrecht en als u zo leeft kunnen de engelen niet worden weerhouden om uw bondgenoten te zijn en uw beloning in het celestiale koninkrijk zal heerlijk zijn.” Dit getuig ik tot u in de naam van Jezus Christus. Amen.

Naar een toespraak van
zuster Sj. H. Kampinga
tijdens de districtsconferentie
te Groningen op 5 juni 1977.

